

דוח תמציתי של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2007

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 19 בנובמבר 2007 (ט' בכסלו התשס"ח) הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון ואת הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המוחזקות שלו ליום 30 בספטמבר 2007. הדוחות הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילויות הבנק

התפתחויות ריאליות

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 התאפיינו בהמשך הצמיחה בפעילות הכלכלית במשק, בהמשך לשלוש שנים רצופות של צמיחה.

על פי אומדנים מוקדמים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2007, צפוי התוצר המקומי הגולמי לעלות השנה בשיעור של 5.2%, לאחר עלייה דומה בשנת 2006. התוצר לנפש צפוי לעלות בכ- 3.4%. התוצר העסקי צפוי לגדול בכ- 6.0%, לאחר גידול של 6.5% בשנת 2006. הגידול בתוצר משקף את המשך ההתרחבות בפעילות במשק, בעיקר בענפי המסחר והשירותים ובענפי הפיננסים והשירותים העסקיים, תוך עלייה מתונה יותר בענפי התעשייה, והמשך ההאטה בענף הבנייה גם השנה. ביבוא סחורות ושירותים צפוי גידול בשיעור של 9.4%, לאחר גידול של 3.3% בשנת 2006.

בצד השימושים נמשכת העלייה בצריכה הפרטית, שעל פי אומדני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה צפויה לגדול בשנת 2007 בשיעור של 6.0%, בהמשך לגידול של 4.5% בשנת 2006. המשמעות היא, כי הצריכה הפרטית לנפש תעלה השנה ב- 4.3%, בהמשך לעלייה של 2.8% בשנת 2006. בהשקעה בנכסים קבועים צפוי גידול בשיעור של 10.4%, בהמשך לגידול של 10.1% בשנת 2006. הצריכה הציבורית צפויה לגדול ב- 2.0%, לאחר גידול של 2.3% ב- 2006. יצוא הסחורות והשירותים צפוי לגדול השנה ב- 8.1%, לאחר גידול של 5.9% בשנת 2006.

נתוני סחר החוץ (במונחים דולריים שוטפים, וללא יהלומים, אוניות, מטוסים ודלק) לתשעת החודשים הראשונים של השנה, מצביעים על עלייה חדה בגירעון המסחרי, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, לאחר ירידה חדה בשנת 2006 (בהשוואה לשנת 2005). היצוא גדל בשיעור של 13.5%, וביבוא נרשם גידול של כ- 16.5%.

נתוני התעסוקה, שהתפרסמו על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון השלישי של שנת 2007, מצביעים על המשך היציבות בשיעור האבטלה במשק, לאחר הירידה בשיעורה בשנים 2004-2006. על פי נתוני המגמה, שיעור האבטלה ברבעון השלישי הגיע ל- 7.8%, לעומת 7.7% ברבעון השני ו- 8.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

למרות הצמיחה המהירה במשק והגידול במספר המועסקים, קצב הירידה בשיעור האבטלה איטי, וזאת בעיקר עקב עלייה בשיעור ההשתתפות בכח העבודה.

בחשבון המקומי של הממשלה, במחירים שוטפים, נוצר ברבעון השלישי של השנה עודף בסך של כ- 3.7 מיליארד שקלים חדשים, לעומת גירעון בסך של כ- 0.2 מיליארד שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם במצטבר עודף מקומי בסך של כ- 13.8 מיליארד שקלים חדשים, לעומת עודף בסך של כ- 6.8 מיליארד שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול הניכר בעודף נובע בעיקר מעלייה בהכנסות לעומת תחזית הגבייה בבסיס התקציב (עודף גבייה של כ- 15 מיליארד שקלים חדשים), תוך שמירה על רמת הוצאות סבירה מתחילת שנה. יעד הגירעון לשנת 2007 עומד על 2.9% תוצר, אולם הגירעון בפועל צפוי להיות נמוך באופן משמעותי.

התפתחויות מוניטריות

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2007 עלה מדד המחירים לצרכן ב- 1.3%, לעומת ירידה של 0.8% ברבעון המקביל אשתקד, בעיקר כתוצאה מהפיחות שחל בשער החליפין של השקל מול הדולר והעלייה במחירי הדלקים. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה עלה המדד ב- 2.3%, לעומת עלייה של 0.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך הרבעון השלישי של השנה יוסף שער החליפין של השקל מול הדולר ומול האירו בשיעורים של 5.6% ו- 0.4%, בהתאמה. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה יוסף שער השקל מול הדולר בשיעור של כ- 5.0%, בעוד שמול האירו פוחת השקל באותה תקופה בשיעור של 2.3%. מתחילת השנה פוחת הדולר מול האירו ב- 7.8%, מהם כ- 5.2% ברבעון השלישי. ייסוף השקל מול הדולר ברבע השלישי החל בראשית אוגוסט, עת התפוגג בחלקו החשש ממשבר הנזילות והאשראי בעולם, שראשיתו במשבר שוק הסאב-פריים בארצות הברית, והשווקים הגלובליים שבו למגמת עלייה. גם הורדת הריבית בארה"ב, מול העלאתה בישראל, הוסיפה לאטרקטיביות השקל. חזרתם של משקיעים זרים לפעילות ערה במשק, הן בהשקעות פיננסיות והן בהשקעות ריאליות, תמכה אף היא במטבע הישראלי.

שער החליפין של השקל מול הדולר ליום 30 בספטמבר 2007 עמד על 4.013 שקלים חדשים לדולר, לעומת 4.225 שקלים חדשים לדולר ליום 31 בדצמבר 2006. במהלך חודש אוקטובר יוסף השקל מול הדולר בשיעור של 1.2% נוספים, כך ששער החליפין ביום 31 באוקטובר 2007 עמד על 3.966 שקלים חדשים לדולר.

שער החליפין של השקל מול האירו ליום 30 בספטמבר 2007 עמד על 5.69 שקלים חדשים לאירו, לעומת 5.56 שקלים חדשים לאירו ליום 31 בדצמבר 2006. במהלך חודש אוקטובר פחת השקל מול האירו בכ-0.7%, כך ששערו ביום 31 באוקטובר 2007 עמד על 5.73 שקלים חדשים לאירו.

במהלך הרבעון השלישי של השנה העלה בנק ישראל את הריבית על מקורותיו בשני מהלכים של 0.25% כל אחד, לרמה של 4.0%, לעומת 3.5% בסוף יוני 2007. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה ביצע בנק ישראל ארבעה מהלכים של הפחתת ריבית, בשיעור של 0.25% בכל אחד (במחצית הראשונה של השנה), ושני מהלכים של העלאת ריבית (ברבעון השלישי), כך שבמצטבר ירדה הריבית בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-0.5%. שיעור הריבית עמד בסוף חודש ספטמבר 2007 על 4.0% לשנה (כ-4.1% במונחי ריבית אפקטיבית), לעומת 4.5% (כ-4.6% במונחי ריבית אפקטיבית) בסוף חודש דצמבר 2006. בהתאם להודעתו בסוף חודש אוקטובר, הותיר בנק ישראל את הריבית לחודש נובמבר 2007 ללא שינוי, ברמה של 4.0%.

במהלך הרבעון השלישי של השנה עמד שיעור הריבית הריאלית (ריבית בנק ישראל בניכוי הציפיות לאינפלציה כפי שנגזרו משוק ההון) על רמה של כ-2.0%-2.5%, לעומת כ-3.0% ברבעון הקודם ו-3.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

במקביל למהלכי שינוי הריבית על ידי בנק ישראל, שינו הבנקים את הריבית הבסיסית ("פריים"), כך שבסוף חודש ספטמבר 2007 עמדה הריבית הבסיסית על 5.5% (כ-5.7% במונחי ריבית אפקטיבית), לעומת 6.0% (כ-6.2% במונחי ריבית אפקטיבית) בסוף שנת 2006.

התפתחויות בשוק ההון

שוק המניות המקומי - תשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 התאפיינו בעליות שערים במדדי המניות העיקריים, בהמשך למגמה שנרשמה בשוק זה בשנים האחרונות. בתחילת הרבעון השלישי של השנה חלה ירידה במדדי המניות העיקריים, שהושפעה מירידות בשוקי המניות הגלובליים. בתקופה זו פרצו משברי הנזילות והאשראי בעולם, על רקע קריסת שוק משכנתאות הסאב-פריים בארצות הברית. ואולם, לקראת סוף הרבעון השלישי שבו מדדי המניות העיקריים לעלות על רקע התאוששות השווקים הגלובליים.

מדד ת"א 25 ומדד ת"א 100, שעלו ברבעון הראשון של השנה ב-7.7% ו-7.9% בהתאמה, וברבעון השני ב-11.6% ו-10.8% בהתאמה, הסתפקו ברבעון השלישי בעליות של 2.3% ו-0.7% בהתאמה. סה"כ בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלו מדדים אלה ב-23.7% וב-20.5% בהתאמה. חברות הכימיה בלטו בעלייה של 39.8% בתקופה זו. ברבעון השלישי רשם מדד נדל"ן 15 ירידה חדה של 9.6%, לאחר עליות בשיעורים של 12.3% ברבעון הראשון ו-6.4% ברבעון השני.

מתחילת השנה נהנו השווקים מסביבה כלכלית תומכת, פרט לחודשי המשבר (מחצית יולי - אמצע ספטמבר). בתקופה זו נצפתה עלייה מהירה בתוצר העסקי בצד ירידה בריבית ובמחיר ההון. עלייה בפריון וביקושים ערים מחוץ לארץ סייעו ליצואנים להתגבר על הייסוף בשער השקל. שוק המניות בארץ המשיך להנות מהעליות בשווקים בחוץ לארץ ומכניסת הון זר למשק. עם שיכון השפעת המשבר – לקראת סוף הרבעון השלישי, חזרו משקיעי החוץ לרכוש מניות והפגינו אמון במשק.

שוק אגרות החוב המקומי - בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 רשמו איגרות החוב בישראל עלייה בשיעור של 3.1%, אך בניגוד לעליות בשיעורים של 1.8% ברבעון הראשון ו- 2.2% ברבעון השני, נרשמה ברבעון השלישי ירידה בשיעור של 1.4%. איגרות החוב הממשלתיות רשמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלייה גבוהה מאשר איגרות החוב של החברות (3.6% מול 2.9%). השינוי בפערי התשואות ניכר ברבעון השלישי, אז רשמו אגרות החוב הממשלתיות ירידה קלה בלבד בשיעור של 0.2%, מול ירידה בשיעור של 2.0% באגרות החוב הקונצרניות, שנבעה מעלייה חדה בפרמיית הסיכון של האגרות הקונצרניות. בתשעת החודשים הראשונים של השנה רשמו איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלייה של 4.2%, בהשוואה לאיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות, שעלו בשיעור של 3.2%. במהלך הרבעון השלישי של השנה רשמו איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד ירידה בשיעור של כ- 1.0%, מול עלייה של 0.5% באיגרות החוב הלא צמודות. הפער נבע בעיקר מהתחזקות השקל מול הדולר, עם סיום המשבר הפיננסי, שהביאה לירידה בציפיות לאינפלציה. מדד המק"מ רשם ברבעון השלישי עלייה של 1.0%, ובתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה בשיעור של 3.4%. אג"ח חברות צמודות מדד רשמו בתקופה זו ירידה של 2.2%, מול ירידה בשיעור של 1.0% באגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד.

בשוק הראשוני, משבר האשראי שהתרחש ברבעון השלישי של השנה גרם לירידה משמעותית בפעילות גיוסי ההון בשוק המקומי.

שוקי המניות הבינלאומיים – בסיכומם של תשעת החודשים הראשונים של השנה עלו שוקי המניות בעולם. זאת, למרות ירידות ניכרות במדדים העיקריים במשך רוב תקופת הרבעון השלישי, עקב משבר הנזילות בשווקים הגלובליים והחשש מפני מחנק האשראי. משבר זה, שמקורו בקריסת שוק משכנתאות הסאב-פריים בארצות הברית, התפשט ליתר השווקים, כאשר ברקע פשיטות רגל של גופים פיננסיים וקרנות גידור. השפעת משבר הנזילות הסתיימה בחודש ספטמבר, הודות לצעדים שנקטו הבנקים המרכזיים המובילים ובראשם הבנק הפדראלי, שהוריד את הריבית בארצות הברית ב-0.5% וסייע בכך לשיכון החשש מהחרפת המשבר. לפרטים בדבר השפעת משבר האשראי על עסקי הבנק, ראה להלן בניתוח הרווח מפעילות מימון.

בארצות הברית עלו המדדים העיקריים הן מתחילת השנה והן בסיכום הרבעון השלישי. בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד דאו ג'ונס ב-11.5%. מדדי הנאסד"ק וה-S&P 500 רשמו עליות

של 11.8% ו-7.6%, בהתאמה. ברבעון השלישי של השנה עלה מדד דאו ג'ונס ב-3.6%, מול עליה של 8.5% ברבעון השני וירידה של 0.9% ברבעון הראשון. מדד הנאסד"ק עלה ברבעון השלישי ב-3.8%, מול עליה של 7.5% ברבעון השני ו-0.3% ברבעון הראשון. מדד S&P 500 עלה ברבעון השלישי ב-1.6%, מול עליה של 5.8% ברבעון השני ויציבות ברבעון הראשון.

בשוקי האירו הסתכמו תשעת החודשים הראשונים של השנה בעליות במדדים העיקריים, אם כי גם בשווקים אלו ניכר המשבר הפיננסי, וניתן היה להיווכח בתנודתיות בשוקי המניות. במחצית הראשונה של השנה העלה הבנק המרכזי של אירופה את הריבית בשיעור מצטבר של 0.5% (עד ל-4%). שיעור הריבית נותר ללא שינוי ברבעון השלישי של השנה. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד DJ EuroSTOXX בשיעור של 6.4%. כאשר ברבעון השלישי ירד מדד זה ב-2.4%. מדדי ה-CAC הצרפתי וה-DAX הגרמני עלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-3.1% ו-19.2% בהתאמה. ברבעון השלישי ירדו מדדים אלה ב-5.6% ו-1.8% בהתאמה. מדד ה-FTSE 100 עלה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-4.0%, ואילו ברבעון השלישי של השנה רשם המדד ירידה של 2.1%.

ביפן רשם מדד ה-Nikkei ירידות, הן בתשעת החודשים הראשונים של השנה והן ברבעון השלישי של השנה. ירידות אלו הסתכמו בשיעור של כ-2.6% וכ-7.5%, בהתאמה.

ענף הבנייה למגורים

היקף הפעילות המצומצם בענף הבנייה למגורים נמשך גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007, על רקע רמת הביקושים הממותנת. למרות הירידה במכירת דירות בקיץ 2006 בעקבות המלחמה בצפון, חלה בתשעת החודשים הראשונים של 2007 עלייה מתונה בשיעור של 1.3% בלבד במכירת דירות חדשות במגזר הפרטי לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מניתוח בחלוקה לאזורים עולה, כי בכל המחוזות חלה עלייה קלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, למעט במחוז תל אביב בו חל קיטון של 16% במכירות.

במכירת דירות ביוזמה הציבורית נבלמה בשמונת החודשים הראשונים של 2007 הנסיגה רבת השנים, תוך התייצבות ברמה ששררה בשנת 2006.

בצד ההיצע, על פי אומדנים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, חלה השנה יציבות בהיקף ההשקעה בבנייה למגורים, לאחר עלייה של 6.0% בשנת 2006, בעקבות ההשקעות בתיקון נזקי המלחמה, וזאת לאחר שנים רבות של ירידה בהשקעות. במלאי הדירות החדשות הלא מכורות הנבנות במסגרת היוזמה הפרטית חלה ירידה בשיעור של כ-17%, לעומת ספטמבר 2006. זאת, בהמשך לירידה הנמשכת ברציפות מאז שנת 2003.

בשבעת החודשים הראשונים של שנת 2007 נמשכה הירידה במספר הדירות החדשות שהחלה בנייתן, ירידה בשיעור של 2.2%, אל מתחת לרמה של 30 אלף התחלות (במונחים שנתיים). הירידה נבעה

מירידה של כ- 15% בהתחלות הבנייה ביוזמה הציבורית, בעוד שבבנייה הפרטית חלה יציבות. זאת, לאחר שבשנת 2006 חל קיטון של 5.0% במספר ההתחלות, לרמה דומה לזו ששררה בשנת 2004, כאשר ביוזמה הפרטית חלה ירידה קלה בלבד, בעוד שבהתחלות הבנייה ביוזמה הציבורית חלה ירידה חדה בשיעור של 23.0%.

בתחילת חודש אוגוסט 2007 הוגשה בקשה לבית המשפט להקפאת ההליכים הנוגעים לקבוצת הבניה "חפציבה". לאחר דיון, מינה בית המשפט בודקים מטעמו לביורר העובדות הנוגעות למצבן הכספי של חברות הקבוצה, וציווה על המשך הקפאת ההליכים לפרק זמן קצוב. ביום 5 בנובמבר 2007 האריך בית המשפט את הקפאת ההליכים עד למתן החלטה בדיונים המתקיימים לגבי הדוח שהוגש על ידי הבודקים. לפי דוח הבודקים, בדיקת הנתונים מצויה עדיין בעיצומה. להליכים המתוארים לעיל עשויות להיות השלכות על רוכשי דירות, על ספקים לענף ועל המערכת הבנקאית.

ענף המשכנתאות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 חלה עלייה במתן משכנתאות (ללא מיחזורים), הן במספר ההלוואות והן בסכומים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בה חלה ירידה במתן משכנתאות. סכום האשראי הממוצע להלוואה גדל בתשעת החודשים הראשונים של 2007 בכ- 12%, על רקע השינוי הנמשך בתמהיל הביקוש: המשך הגידול בפעילות באזורי ביקוש ובדירות יוקרה, ובמקביל המשך הירידה בפעילות באזורי הפריפריה ובדירות זולות.

ברבעון הראשון של שנת 2007 היקף המיחזורים של הלוואות משכנתא נותר מצומצם, ברמה דומה לזו של שנת 2006 לאחר ירידה במהלך שנת 2006 לעומת שנת 2005), אולם בחודשים מאי-אוגוסט 2007 התחדשה העלייה בהיקף המיחזורים על רקע שיעורי הריבית הנמוכים ששררו. בחודש ספטמבר שוב חלה ירידה בהיקפי המיחזורים, על רקע העלייה בשיעורי הריבית.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 נמשכה היציבות ברמת הפיגורים ביחס ליתרת ההלוואות לדיר. ההתייצבות הושגה בשנים 2005-2006 לאחר מספר שנים בהן חלה הרעה במוסר התשלומים של לווים, במהלך השקיעו הבנקים מאמצים לבלימת הגידול בפיגורים.

תיאור שינויים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

מכירת פעילות קבוצת הבנק בקופות גמל - ביום 5 במרץ 2007, הושלמה העסקה למכירת פעילות קבוצת הבנק בקופות גמל (למעט הפעילות באמצעות חברת נתיבות – חברה לניהול בע"מ שהבנק מחזיק 60% ממניותיה). ביום 28 ביוני 2007 הושלמה העסקה למכירת פעילות ניהול קופות הגמל של נתיבות. לפרטים, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

קבלת רישיון יועץ פנסיוני - בהמשך למכירת נכסי קרנות הנאמנות וקופות הגמל שנוהלו על ידי הבנק או חברות בשליטתו, קיבל הבנק ביום 7 באוגוסט 2007 מאת הממונה על שוק ההון במשרד האוצר, רישיון יועץ פנסיוני לתאגיד. כמו כן, במסגרת מתן הרישיון קיבלו בעלי השליטה בבנק היתר לשליטה ביועץ פנסיוני. עם קבלת הרישיון כאמור, החל הבנק לפעול בתחום מתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות שכירים ועצמאיים. תנאי למתן רישיון יועץ פנסיוני הוא שעד ליום 31 בדצמבר 2007 יחתום הבנק על הסכמי הפצה עם כל החברות המנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה (להלן: "חברות מנהלות") אשר תהיינה מעוניינות בכך. עד למועד פרסום דוחות אלה נחתמו הסכמי הפצה עם למעלה מ-25 חברות מנהלות, המחזיקות כ- 83% מנתח השוק הרלוונטי. הבנק פועל לחתימה על הסכמי הפצה עם חברות מנהלות נוספות.

השלמת רכישתן של מניות בנק אדנים בידי הבנק - ביום 9 בפברואר 2007 רכש הבנק, בעקבות הסדר שאושר על ידי בית המשפט, את כל מניות בנק אדנים שהוחזקו בידי אחרים. בעקבות הרכישה הפך בנק אדנים מחברה ציבורית לחברה פרטית בבעלותו המלאה של הבנק. לפרטים, ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

רכישת השליטה בבנק יהב - ביום 27 במרץ 2007 חתם הבנק על מזכר עקרונות אשר לפיו ירכוש 50% מההון המונפק של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "יהב") על הזכויות הנלוות לו. ביום 9 בספטמבר 2007 נחתם הסכם מפורט לרכישת המניות והזכויות כאמור על בסיס העקרונות המפורטים במזכר העקרונות. ביום 13 בנובמבר 2007 נחתמה תוספת להסכם, בה נקבעה התמורה שישלם הבנק בסך 371 מיליוני שקלים חדשים, בכפוף להתאמות העשויות לנבוע מחלוקת דיבידנד וממכירת קופות הגמל של יהב או הנשלטות על ידו (להלן: "הקופות"). כמו כן, נקבע המועד להשלמת העסקה ליום 27 במרץ 2008, אך אם עד לאותו מועד לא תושלם מכירת הקופות, ידחה המועד עד ליום 27 ביוני 2008. השלמת העסקה מותנית במספר תנאים מתלים כמפורט בהסכם. לפרטים נוספים, ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

הסכם עם ישראלכרט - ביום 13 בנובמבר 2007 חתם הבנק על מזכר עקרונות עם ישראלכרט בע"מ ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "ישראלכרט" ו-"יורופיי", בהתאמה) לפיו ינהלו הצדדים משא ומתן מואץ להחלפת הסדרי ההתקשרות הקיימים ביניהם בהסכם חדש במסגרתו ייקבע, בין היתר, כי יונפקו כרטיסי אשראי ממותגים "מזרחי-טפחות", וכי הבנק יהא זכאי להקצאה של 3.6% מניות רגילות בישראלכרט ויורופיי; הכל כמפורט במזכר העקרונות, וכפי שייקבע בהסכם החדש. לפרטים, ראה באור 10 לדוחות הכספיים.

רישום למסחר של שטרי הון מורכבים - ביום 21 במאי 2007 פורסם תשקיף, במסגרתו נרשמו למסחר בתחילת חודש יוני 2007 שטרי הון המורכבים בסך כ-451 מיליוני שקלים חדשים, שהונפקו על ידי הבנק בחודש נובמבר 2006, המהווים "הון משני עליון" לעניין שמירת יחס הון מזערי. במהלך חודש יוני הונפקו ונרשמו למסחר שטרי הון נוספים מאותה סדרה בסך כ-500 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים, ראה באור 13 לדוחות הכספיים.

היתרים והסדרים הנוגעים לשליטה בבנק

למיטב ידיעת הבנק, בהתאם למכתבים שנתקבלו בבנק בימים 29 במאי 2006 ו-20 במרס 2007 מאת ב"כ אחים עופר נכסים (1957) בע"מ (להלן: "עופר נכסים"), במסגרת דיונים שנוהלו עם בנק ישראל,

עופר נכסים קיבלה על עצמה לקיים תנאים שונים שהוצבו על ידי המפקח על הבנקים בנוגע להיתר השליטה בבנק, ומילאה אחר התנאים האמורים, פרט לדרישה הנוגעת ליחסי הון נדרשים, אשר המועד לקיומה נדחה על ידי בנק ישראל עד ליום 30 ביוני 2007.

על פי שנמסר לבנק, במכתבו של המפקח על הבנקים מיום 4 ביולי 2007 לבא כח עופר נכסים נכתב כלהלן:

"בהמשך לעמדתנו כפי שהובעה בפניכם, רשמנו לפנינו הסכמתכם להזרמת הון של 90 מיליון שקלים חדשים לחברת האחים עופר נכסים (1957) בע"מ (להלן: "עופר נכסים"), מתוכם סך של 58.5 מיליון שקלים חדשים יוזרמו מיידית באמצעות כתב התחייבות נדחה והיתרה תוזרם בד בבד על ידי כל אחד מכם, לפי חלקו היחסי בהון עופר נכסים, תוך שבועיים מתאריך מכתבנו זה.

הריני להודיעכם כי עם השלמת פעולת הזרמת ההון ולאור השינויים הנדרשים בעופר נכסים ובהמשך להודעת קבוצת יולי כי הינה שוקלת שינוי מבנה בעופר נכסים, בכוונתנו לפתוח עמכם בהליך הידברות להסדרת אופן ההחזקות באמצעי השליטה בבנק וחיזוקם לשביעות רצוננו, וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2007.

כמו כן, במידה ועופר נכסים תמשיך להציג מגמת שיפור באיתנותה הפיננסית, ובהתאם להתקדמות במציאת פתרון קבע לאופן החזקת אמצעי השליטה, נשקול את האפשרות להארכת ערוץ ההידברות בחצי שנה נוספת.

רשמנו לפנינו את הודעתכם ואנו מסכימים כי אם הליך ההידברות לא יסתיים עד למועד האמור לעיל או מועד מאוחר יותר כפי שיקבע על ידינו, שומר כל צד על טענותיו בקשר עם פרשנות ההיתר או בכל ענין אחר.

במהלך תקופה זו, הינכם נדרשים להימנע מחלוקת רווחים בעופר נכסים ולהמשיך לפעול באופן מתמיד לשיפור יחס ההון של החברה".

החלטת דירקטוריון באשר ליחס הלימות הון

ביום 14 במאי 2007 התקבלה החלטה בדירקטוריון, בתוקף מיום 17 במאי 2007, להנחות את הנהלת הבנק לפעול לכך כי החל מהדוחות הכספיים הרבעון השני של שנת 2007 הלימות ההון (כולל הון משני עליון) לא תפחת משיעור של 11.2%. החלטה זו הינה בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מחודש אפריל 2006, כי יחס הלימות ההון, לא כולל הון משני עליון, לא יפחת משיעור של 10%. ההחלטה התקבלה על רקע הנוהג המקובל בבנקים בעולם לשמור על יחס הלימות הון בשיעורים העולים על דרישות המינימום של הרגולטורים, במטרה לבטא בפני מפקידים ומשקיעים את הגישה השמרנית ואת הסטנדרטים הבינלאומיים שמבקש הבנק לאמץ לעצמו, וכן לאור כוונת המפקח על הבנקים לאמץ את הוראות באזל II ולהקצות הון גם בגין סיכונים תפעוליים. יחס ההון לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2007 הגיע ל-11.48%. יחס ההון לרכיבי סיכון ללא ההון המשני העליון הגיע ל-10.25%.

חתימת הסכם קיבוצי עם נציגות המנהלים

ביום 22 במרץ 2007 חתמו ארגון המנהלים והבנק על הסכם שכר לשנים 2005-2007 בו הסכימו הצדדים על אופן העלאת שכר המנהלים בצורה שנתית, תשלום תוספת הותק, גובה דמי הניהול ועל מתן מענק חד-פעמי לכל מנהל. כמו כן, נקבע כי חוקת העבודה למנהלים תהיה בתוקף עד ליום 19 בספטמבר 2011, וכי כל עוד חוקת העבודה למנהלים הינה בתוקף, לא יפוטרו בפיטורים כלכליים אף מנהל מבין מנהלי הבנק הקבועים (כמשמעו בחוקת העבודה למנהלים), למעט במקרה של פיטורים אינדיווידואליים (מסיבות של עבירות משמעת ו/או אי התאמה), אך לא יותר מ-8 מנהלים בגין סיבה זו, או פיטורים אשר ינבעו משינויים רגולטורים, אשר לא היו ידועים לצדדים בעת חתימת ההסכם. בתום תקופת תוקפה של חוקת העבודה תסתיים ההתחייבות לאי-פיטורים כלכליים כאמור לעיל.

בנוסף, נקבע כי הבנק ינהיג תוכנית פרישה מרצון למנהלים. בכל אחת משנות ההסכם תכריז ההנהלה על התקופה בה תתאפשר פרישה מרצון, בהתאם למסגרת הכוללת שנקבעה בתכנית הפרישה לעובדים.

חלוקת דיבידנד

להלן פירוט הדיבידנדים שהוכרזו וחולקו על ידי הבנק החל משנת 2005 ועד למועד פרסום דוחות כספיים אלה (במיליוני שקלים חדשים, בסכומים מדווחים):

תאריך	דיבידנד שהוכרז	דיבידנד ששולם
שנת 2005	-	-
13 בספטמבר 2006	-	125
22 בנובמבר 2006	-	200
13 ביוני 2007	-	200
19 בספטמבר 2007	-	125
19 בנובמבר 2007 (1)	75	-

(1) ביום 19 בנובמבר 2007 החליט דירקטוריון הבנק על תשלום דיבידנד בסך של 75 מיליוני שקלים חדשים, המהווים שיעור של כ-338% מההון המונפק, היינו כ-34 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הוא 3 בדצמבר 2007, יום האקס הוא 4 בדצמבר 2007, ויום התשלום הוא 19 בדצמבר 2007.

מגבלות ופיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוק הבנקאות (שרות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז-2007

ביום 26 ביוני 2007 התקבל תיקון לחוק הבנקאות (שרות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז-2007. התיקון לחוק נועד להגביר את רמת התחרות בין הבנקים, ולשם כך הוא קובע הסדרים המתייחסים לפיקוח על מחירי העמלות ולהגברת השקיפות של מחירי השירותים הבנקאיים, כך שללקוחות תהיה אפשרות מעשית להשוות בין מחירי השירותים הבנקאיים. לפרטים נוספים בדבר התיקון לחוק והשפעתו על הבנק, ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 הסתכם ב-761 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 502 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-51.6%. הרווח הנקי מבטא תשואה על ההון בשיעור של 19.7% במונחים שנתיים, לעומת 13.9% בתקופה המקבילה אשתקד ו-13.0% בכל שנת 2006. הרווח הנקי של הקבוצה ללא השפעות חד פעמיות כמפורט להלן, הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ל-528 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 453 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16.6%. רווח זה מבטא תשואה על ההון בשיעור 13.6% לעומת 12.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2007 הסתכם ב-184 מיליוני שקלים חדשים לעומת 162 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-13.6%. הרווח הנקי ללא השפעות חד פעמיות, כמפורט להלן, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2007 ב-181 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה ל-162 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 11.7%.

להלן ניתוח השפעות חד פעמיות על הרווח הנקי (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון שלישי		תשעה חודשים ראשונים		
2006	2007	2006	2007	
162	184	502	761	רווח נקי מדווח
				הפרשה לפנסיה ולפיצויים בגין תכנית
-	-	208	-	לפרישה מוקדמת
				יישום הנחיות של בנק ישראל לעניין אופן חישוב
-	-	54	-	ההפרשה לחובות מסופקים בגין משכנתאות
-	-	(99)	-	השפעת המס
				רווחי הון לאחר מס ממכירת הפעילות בקופות הגמל
-	-	(212)	(217)	(שנת 2007) וממכירת הפעילות בקרנות הנאמנות
-	-	-	(16)	והאחזקות במניות אקסלנס (שנת 2006)
-	(3)	-	(16)	רווחים לאחר מס ממימוש נדל"ן והשקעות אחרות
162	181	453	528	רווח נקי ללא השפעות חד פעמיות
13.5%	14.5%	12.5%	13.6%	תשואה על ההון ללא השפעות חד פעמיות

**להלן הגורמים המרכזיים שתרמו לעליה ברווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007
בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:**

- א. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך 84 מיליוני שקלים חדשים, כ-5.9%, הנובע ברובו מגידול של כ-8.3% בהכנסות מפעילות שוטפת ומגידול של כ-50 מיליוני שקלים חדשים בהכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים, שקוזזו בחלקם בהשפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן.
- ב. קיטון של 63 מיליוני שקלים חדשים, כ-26.1%, בהפרשה לחובות מסופקים. הקיטון נובע, בין היתר, מהפרשה חריגה בסך 54 מיליון שקלים חדשים ברבעון הראשון של 2006 עקב יישום ההנחיות שנקבעו בחוזר בנק ישראל לעניין אופן חישוב ההפרשה לחובות מסופקים בגין אשראי לדיור (משכנתאות).
- ג. גידול בסך של 32 מיליוני שקלים חדשים, כ-4.3% בעמלות התפעוליות, הנובע בעיקרו מגידול בסך העמלות מפעילות לקוחות בשוק ההון ומפעולות בכרטיסי אשראי.
- ד. גידול של 13 מיליוני שקלים חדשים, כ-40.6%, ברווחים מהשקעה במניות, נטו, שנבע בעיקר מעליה בדיבידנד שהתקבל בגין מניות.
- ה. הפרשה חד פעמית לפנסיה ולפיצויים בתקופה המקבילה אשתקד, הנובעת בעיקר מרישום הפרשה בסך 208 מיליוני שקלים חדשים, בגין תוכנית פרישה שנכללה במסגרת הסכם עבודה שנחתם עם נציגות העובדים בחודש אפריל 2006.
- ו. רווח נטו מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 בסך 233 מיליוני שקלים חדשים, הכולל רווח בסך כ-217 מיליוני שקלים חדשים ממכירת פעילות הקבוצה בקופות הגמל, רווח בסך כ-8 מיליוני שקלים חדשים ממכירת אחזקות הבנק בחברת מופת קרן הטכנולוגיה לישראל בע"מ, וכן רווחי הון כתוצאה ממימוש נכסים. זאת, בהשוואה לרווח נטו מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים בסך 213 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, בגין מכירת פעילות הקבוצה בקרנות נאמנות ואחזקות הקבוצה במניות אקסלנס.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפעתם מיתנה את העליה ברווחי הקבוצה:

- א. ירידה בסך כ-57 מיליוני שקלים חדשים בהכנסות האחרות, הנובעת בעיקרה מירידה בהכנסות דמי ניהול מקרנות נאמנות ומקופות גמל עקב מכירת הפעילות בקרנות הנאמנות ובקופות הגמל.
- ב. עלייה בסך של כ-25 מיליוני שקלים חדשים בהוצאות התפעוליות מלבד הוצאות שכר ונלוות, הנובעת ברובה מגידול בהוצאות הפחת עקב גידול בהקפי ההשקעות במיחשוב ובתוכנה.

הכנסות והוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים של הקבוצה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ב-1,519 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,435 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 5.9%.

להלן פירוט ההתפתחות ברכיבים העיקריים של הרווח מפעילות מימון בתשעת החודשים הראשונים של השנה (במיליוני שקלים חדשים):

תשעה חודשים ראשונים			
שיעור השינוי	2006	2007	
8.3%	1,357	1,469	פעילות שוטפת
68.5%	73	123	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
(25.0%)	4	3	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו (1)
-	2	(45)	השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן
-	(1)	(31)	אחר (2)
5.9%	1,435	1,519	סך הכל

להלן פירוט ההתפתחות ברכיבים העיקריים של הרווח מפעילות מימון ברבעון השלישי של השנה (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון שלישי			
שיעור השינוי	2006	2007	
6.6%	470	501	פעילות שוטפת
100.0%	24	48	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
-	(2)	(19)	הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו (1)
-	16	(6)	השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן
-	(9)	(1)	אחר (2)
4.8%	499	523	סך הכל

(1) כולל הפרשה לירידת ערך בסך של 24 מיליון שקלים חדשים (כ-6 מיליון דולר, לפני מס) ברבעון השלישי של שנת 2007. לפרטים, ראה להלן בניתוח סעיף ניירות ערך.

(2) כולל השפעת ישום הוראת ניהול בנקאי תקין 325, שהסתכמה בהוצאה של כ-12 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של 2007 (ברבעון השלישי של השנה - הכנסה בסך 2 מיליוני שקלים חדשים).

ברבעון השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים ב-523 מיליוני שקלים חדשים לעומת 499 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-4.8%.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ב-178 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 241 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-26.1%, שנבע בעיקרו מהפרשה חריגה בסך 54 מיליון שקלים חדשים ברבעון הראשון של שנת 2006, עקב יישום ההנחיות שנקבעו בחוזר בנק ישראל לעניין אופן חישוב ההפרשה לחובות מסופקים בגין אשראי לדיור (משכנתאות). ללא ההפרשה החריגה ברבעון הראשון של שנת 2006 ירדה ההפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בשיעור של כ-4.8%. היתרה המאזנית של ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים בקבוצה הסתכמה ב-30 בספטמבר 2007 ב-182 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 192 מיליוני שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2006, קיטון של כ-5.2%.

להלן פרוט ההפרשה לחובות מסופקים:

רבעון שלישי		תשעה חודשים ראשונים		
2006	2007	2006	2007	
במיליוני שקלים חדשים		במיליוני שקלים חדשים		
				הפרשה ספציפית:
22	17	130	22	לפי עומק הפיגור
51	52	125	166	אחרת
73	69	255	188	סך הכל הפרשה ספציפית
(12)	(4)	(14)	(10)	הפרשה כללית ונוספת
61	65	241	178	סך הכל
				שיעור ההפרשה לחובות מסופקים מסך האשראי לציבור (במונחים שנתיים)
0.35%	0.35%	0.46% (1)	0.32%	

(1) שיעור ההפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006, ללא השפעת יישום חוזר בנק ישראל בסך 54 מיליוני שקלים חדשים, הגיע לכ-0.36% מסך תיק האשראי לציבור.

ההכנסות מעמלות תפעוליות בקבוצה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2007 ב-769 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 737 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-4.3%. ההכנסות מעמלות תפעוליות ברבעון השלישי של השנה הסתכמו ב-260 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 240 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, עליה של כ-8.3%. הגידול נובע בעיקרו מעליה בסך העמלות בגין פעילות לקוחות בשוק ההון ובגין פעולות בכרטיסי אשראי.

הרווחים מהשקעות במניות, נטו, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2007 ב-45 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל-32 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-40.6%. עיקר הרווחים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007, כמו גם בתקופה המקבילה אשתקד, נובעים מדיבידנד בגין מניות, שהתקבלו במחצית הראשונה של כל שנה. ברבעון השלישי של השנה רשם הבנק הפסד מהשקעות במניות, נטו, בסך 1 מיליון שקלים חדשים לעומת רווח בסך 1 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

ההכנסות האחרות בקבוצה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ב-73 מיליוני שקלים חדשים לעומת 130 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-43.8%. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו ההכנסות האחרות ב-14 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 37 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ-62.2%. הקיטון נובע בעיקר מירידה בהכנסות דמי ניהול מקרנות נאמנות ומקופות גמל עקב מכירת פעילותן.

הוצאות התפעוליות והאחרות בקבוצה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ב-1,427 מיליוני שקלים חדשים לעומת 1,609 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-11.3%, הנובע בעיקרו מקיטון בהוצאות השכר כמפורט להלן.

ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הוצאות התפעוליות והאחרות ב-478 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 440 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-8.6%, הנובע בעיקרו מעליה בהוצאות השכר והפחת, כמפורט להלן.

הוצאות השכר בקבוצה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-878 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,085 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-19.1%. הקיטון נובע בעיקר מהפרשה לפנסיה ולפיצויים בסך 208 מיליוני שקלים חדשים במחצית הראשונה אשתקד בגין תכנית פרישה שנכללה במסגרת הסכם עבודה שנחתם עם נציגות העובדים. ללא ההפרשה כאמור הסתכמו הוצאות השכר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006 ב-877 מיליוני שקלים חדשים. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הוצאות השכר ב-291 מיליון שקלים חדשים לעומת 270 מיליון שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 7.8% הנובע ברובו מהתאמת הפרשות לתשלומים סוציאליים הן ברבעון זה והן ברבעון המקביל אשתקד.

הוצאות התפעוליות האחרות בקבוצה, למעט הוצאות שכר, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ב-549 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 524 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-4.8%. הגידול נובע בעיקרו מעליה בהוצאות הפחת עקב גידול בהשקעות בשנים קודמות, בעיקר בתחומי המיחשוב והתכנה.

ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הוצאות התפעוליות האחרות, למעט הוצאות השכר, ב-187 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 170 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-10.0%.

הרווח בקבוצה מפעולות רגילות לפני הפרשה למיסים הסתכם בתשעת החדשים הראשונים של השנה ב-801 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 484 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לפני הפרשה למיסים ב-253 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 276 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתשעת החדשים הראשונים של השנה ב-273 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 191 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למיסים כוללת השפעה של הסדר עם שלטונות המס, ביחס ליישום חוק התיאומים בשנת 2003, בה שררה אינפלציה שלילית. בגין התאמת ההפרשה בספרי הבנק לתנאי ההסדר, רשם הבנק ברבעון הראשון של 2007 הכנסה בסך 8 מיליוני שקלים חדשים, מהם 5 מיליוני שקלים חדשים בסעיף ההפרשה למיסים, ו-3 מיליוני שקלים חדשים ברווח מפעילות מימון.

ברבעון השלישי של השנה הסתכמה ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות ב-72 מיליוני שקלים חדשים לעומת 113 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח בקבוצה מפעולות רגילות לאחר הפרשה למיסים הסתכם בתשעת החדשים הראשונים של השנה ל-528 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 289 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של השנה הסתכם הרווח מפעולות רגילות לאחר הפרשה למיסים ב-181 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 161 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

התשואה על ההון

בחודש מאי 2007 פירסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור, המשנה את אופן חישוב התשואה להון. בהתאם להוראה, תחושב התשואה להון כיחס שבין הרווח הנקי (בניכוי דיבידנד למניות בכורה) לבין ההון העצמי הממוצע. ההון העצמי הממוצע יכלול את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/תוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של הפסדים/רווחים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר. "סך האמצעים ההוניים" האמור לעיל מחושב לפי הפער שבין היתרה הממוצעת של הנכסים לבין היתרה הממוצעת של ההתחייבויות.

להלן תשואת⁽¹⁾ רווחי הקבוצה והתפתחותם ביחס להון העצמי (באחוזים):

שנת	תשעה חודשים ראשונים		
	2006	2007	
			בהתאם להוראת הדיווח החל משנת 2007 ואילך (2)
8.6	7.9	13.6	מפעולות רגילות
13.0	13.9	19.7	רווח נקי
			בהתאם להוראות הדיווח טרם העדכון
9.1	8.3	14.1	מפעולות רגילות
13.8	14.6	20.5	רווח נקי

(1) תשואה בחישוב שנתי.

(2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר ושל אגרות חוב זמינות למכירה.

להלן נתוני הרווח למניה (מניה רגילה בסך 0.1 ש"ח ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

שנת	תשעה חודשים ראשונים		
	2006	2007	
			רווח בסיסי למניה:
1.95	1.32	2.39	הרווח הנקי מפעולות רגילות
2.94	2.30	3.45	הרווח הנקי
			רווח מדולל למניה:
1.91	1.30	2.35	הרווח הנקי מפעולות רגילות
2.88	2.26	3.38	הרווח הנקי

כתוצאה מההתפתחויות בהכנסות ובהוצאות חלו שינויים ביחסים הפיננסיים הבאים:

- **יחס הכיסוי התפעולי** - סך ההכנסות התפעוליות והאחרות לסך ההוצאות התפעוליות והאחרות בקבוצה, הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ל-62.2%, לעומת 55.9% בתקופה המקבילה אשתקד ו-57.4% בכל שנת 2006.

- **Cost-Income Ratio** - סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הפרשה לחובות מסופקים הגיע בקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 לכ-59.3%, לעומת כ-68.9% בתקופה המקבילה אשתקד וכ-66.1% בשנת 2006 כולה.

סעיפי המאזן והון עצמי

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים וההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי לעומת		31 בדצמבר		30 בספטמבר		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	2006	2006	2006	2007	
6.8%	6.1%	90,711	91,326	96,880		סך כל המאזן
13.1%	17.4%	5,979	5,759	6,763		ניירות ערך
5.1%	6.1%	70,109	69,428	73,688		אשראי לציבור
3.9%	4.2%	73,234	72,988	76,074		פיקדונות הציבור
7.4%	7.2%	5,061	5,069	5,434		הון עצמי

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך גדלה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-13.1%, במסגרת ניהול עודפי הנזילות של הבנק.

סך השקעות הבנק במכשירים החשופים במישרין או בעקיפין לשוק המשכנתאות בארצות הברית או לקרנות ממונפות מכל סוג שהוא, הגיע לכ- 35 מיליון דולר. כ-12 מיליון דולר מתוך הסכום האמור, מהווים השקעה בחשיפה לשוק המשכנתאות בכללותו בארצות הברית. יתר ההשקעות חשופות לחברות בפיזור רחב של תחומי עיסוק אחרים, מרביתן באיגרות חוב המדורגות AAA ו- AA.

שווי השוק של השקעות אלה ליום 30 בספטמבר 2007 עמד על כ-21 מיליון דולר. כ-6 מיליון דולר מתוך ההתאמה לשווי השוק (כ-24 מיליון שקלים חדשים, לפני מס), נרשמו כהוצאה בדוח רווח והפסד, והיתר, כ-8 מיליון דולר (כ-32 מיליון שקלים חדשים, לפני מס), נרשמו ישירות להון העצמי. לפרטים בדבר קרן ההון בגין התאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי ההוגן, ראה להלן בסעיף ההון העצמי.

ברבעון הרביעי של 2005 מימש הבנק אגרות חוב מוחזקות לפדיון בסך של 137 מיליוני שקלים חדשים. מימוש אגרות החוב בוצע בתיק שמחזיק סניף הבנק בלונדון, כחלק מבחינה מחדש של נאותות הסיווג בין תיקי ניירות הערך של הסניף. בגין המימוש רשם הבנק רווחי הון בסך של כ-0.7 מיליוני שקלים חדשים (כ-0.4 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס). על פי הוראות המפקח על הבנקים, במקרה בו בוצעה מכירה של אגרות חוב המוחזקות לפדיון תוך סתירה מהותית להצהרת הבנק בדבר כוונתו להחזיק באותן אגרות חוב עד לפדיון, יש לסווג מחדש את אגרות החוב מתיק אגרות החוב המוחזקות לפדיון לתיק אגרות החוב הזמינות למכירה. לדעת הנהלת הבנק, מכירת אגרות החוב על ידי הסניף בלונדון אינה סותרת את הצהרת הבנק בדבר כוונתו להחזיק באותן אגרות חוב עד לפדיון. יחד עם זאת, למען הסר ספק, סווג מחדש כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון, והועברו לתיק אגרות החוב הזמינות למכירה. מדיניות סיווג ניירות הערך לתיקים השונים עודכנה, ולמועד דוחות כספיים אלה הקביעה בדבר סיווג הניירות מתבצעת אך ורק במטה הבנק בישראל, תוך שיקול דעת קפדני ותיעוד. אמצעים אלה מהווים, לדעת ההנהלה, שינויים מתאימים בנסיבות, שיאפשרו להתייחס לכוונותיה בדבר סיווג ניירות ערך במידה רבה של אמון.

אשראי לציבור - משקלו של האשראי לציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ב-30 בספטמבר 2007 לכ-76%, לעומת כ-77% בסוף שנת 2006.

להלן פירוט סיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים, בסכומים מדווחים):

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2006	2006	2007		
1,003	848	1,036		חובות שאינם נושאים הכנסה
172	120	187		חובות שאורגנו מחדש
15	3	2		חובות המיועדים לארגון מחדש
1,475	1,344	1,178		חובות בפיגור זמני
644	666	624		מזה: בגין הלוואות לדיור
835	1,231	1,054		חובות בהשגחה מיוחדת
146	289	120		מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית
744	735	689		אשראי לדיור שבגינם קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
4,244	4,281	4,146		סך אשראי מאזני ללווים בעייתיים
494	481	(1) 719		סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לוויים בעייתיים
4,738	4,762	4,865		סיכון אשראי כולל בגין לוויים בעייתיים

(1) הגידול בסיכון האשראי החוץ מאזני בתשעת החודשים הראשונים של 2007 נובע בעיקר מערבויות חוק מכר, שניתנו לרוכשי דירות מלקוח שחבותו סווגה כבעייתית.

פיקדונות הציבור - משקלם של פיקדונות הציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ב-30 בספטמבר 2007 לכ-79%, לעומת כ-81% בסוף שנת 2006.

הון עצמי - על פי כללי המדידה שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים ביחס לניירות ערך זמינים למכירה, נזקפת ההתאמה של ניירות ערך אלה לשוויים ההוגן, במישרין להון העצמי. השינוי בקרן ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007, בניכוי המס המתייחס, הסתכם בקיטון של כ-85 מיליון שקלים חדשים. חלק ניכר מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשוויים ההוגן, נובע מהתאמת איגרות חוב של ממשלת ישראל. ביתרת ההון העצמי ל-30 בספטמבר 2007 נכללה הפחתה בהון בסך של כ-20 מיליון שקלים חדשים הנובעת מקרן ההון בגין התאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשוויים ההוגן, לאחר המס המתייחס. להלן פירוט הסכומים בקרן ההון (ביום 30 בספטמבר 2007, במיליוני שקלים חדשים):

(64)	איגרות חוב של מדינת ישראל
86	מניות כביטחון לחוב לקוח (1)
(32)	מכשירי חוב החשופים לשוק המשכנתאות וקרנות ממונפות בארצות הברית
(21)	איגרות חוב ומכשירי חוב אחרים
11	השפעת המס
(20)	סך הכל

(1) בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ביום 30 בספטמבר 2007 הגיע ל-5.61% לעומת 5.58% בסוף שנת 2006.

להלן יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה:

30 בספטמבר 2007	31 בדצמבר 2006	
6.73%	6.67%	יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
11.48%	10.75%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון המזערי הנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים

יחס ההון לרכיבי סיכון ל-30 בספטמבר 2007 מביא בחשבון גם את דרישת הלימות ההון בגין סיכונים שוק בהתאם להוראה 341 - הלימות הון בגין סיכונים שוק, אשר השפעתה על יחס ההון ל-30 בספטמבר 2007 היא כ-0.28%. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה גוייסו כתבי התחייבויות נדחים בסך של 450 מיליוני שקלים חדשים ושטרי הון מורכבים בסך של 500 מיליוני שקלים חדשים, לעומת גיוס של כתבי התחייבויות נדחים בסך של 20 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה של שטרי הון המורכבים וכתבי ההתחייבויות הנדחים לצורך יחס הון בקבוצה, ל-30 בספטמבר 2007, מסתכמת ב-3,810 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל-2,936 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2006. סכומים אלו כוללים שטרי הון מורכבים הרשומים למסחר בסכום קרן של כ-951 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים, ראה באורים 13 ו-14 לדוחות הכספיים.

מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות

בנספח 4 לדוחות הכספיים מוצג דיווח של התוצאות העסקיות של קבוצת הבנק על פי מגזרי הפעילות. בשנת 2007 הופעלה מערכת חדשה למדידת רווחיות ותמחיר, שמיועדת לאפשר, בין היתר, פילוח של תוצאות פעילות הבנק לפי מגזרי הפעילות. במהלך השנה, יעבור הדיווח לפי מגזרי פעילות בהדרגה להתבססות על מערכת זו.

במקביל, ובמסגרת קביעת הקריטריונים על פיהם פועלת מערכת הרווחיות והתמחיר, בוצעו מתחילת שנת 2007 והלאה מספר שינויים באיפיון מגזרי הפעילות, שהשפעתם אינה מהותית. השינוי העיקרי הינו ביחס לפעילות הבינלאומית, שבעבר נכללה בכל המגזרים בהתאם למאפייני הלקוחות, והועברה בשלמותה למגזר הניהול הפיננסי, בהתאם לראיית ההנהלה את הניהול של פעילות זו.

להלן תוצאות פעילות קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות

תוצאות מגזר משקי הבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (1)					לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007					
בנקאות כרטיסי שוק ופיננסים אשראי ההון משכנתאות סך הכל במיליוני שקלים חדשים					בנקאות כרטיסי שוק ופיננסים אשראי ההון משכנתאות סך הכל במיליוני שקלים חדשים					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:										
646	742	-	-	(96)	917	938	-	-	(21)	מחיצוניים
2	(328)	-	-	330	(249)	(529)	-	-	280	בינמגזרי
648	414	-	-	234	668	409	-	-	259	רווח מימוני
447	224	62	37	124	409	213	13	43	140	הכנסות תפעוליות
1,095	638	62	37	358	1,077	622	13	43	399	סך ההכנסות
161	133	-	-	28	41	21	-	-	20	הפרשה לחובות מסופקים
204	198	77	11	(82)	399	276	117	17	(11)	רווח (הפסד) נקי
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות										
238	230	8	11	(11)	278	276	(4)	17	(11)	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (1)					לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007					
בנקאות כרטיסי שוק ופיננסים אשראי ההון משכנתאות סך הכל במיליוני שקלים חדשים					בנקאות כרטיסי שוק ופיננסים אשראי ההון משכנתאות סך הכל במיליוני שקלים חדשים					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:										
235	269	-	-	(34)	327	333	-	-	(6)	מחיצוניים
(8)	(125)	-	-	117	(100)	(194)	-	-	94	בינמגזרי
227	144	-	-	83	227	139	-	-	88	רווח מימוני
136	71	16	11	38	130	67	-	15	48	הכנסות תפעוליות
363	215	16	11	121	357	206	-	15	136	סך ההכנסות
26	22	-	-	4	22	15	-	-	7	הפרשה לחובות מסופקים
91	72	3	2	14	93	91	-	8	(6)	רווח (הפסד) נקי
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות										
90	72	2	2	14	93	91	-	8	(6)	

(1) סווג מחדש.

הגידול המשמעותי בתרומת מגזר משקי הבית לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 לעומת התרומה בתקופה המקבילה אשתקד נובע, מעליה של כ-39% בתרומת מגזר המשכנתאות, בעיקר כתוצאה מהוצאות חד פעמיות בתקופה המקבילה אשתקד: הפרשה חריגה לחובות מסופקים בסך 54 מיליוני שקלים חדשים בעקבות יישום חוזר המפקח על הבנקים בעניין הפרשה לפי עומק הפיגור בהלוואות לדיור, וחלקו של המגזר בהפרשה לפנסיה ולפיצויים בגין תכנית פרישה מרצון. ללא השפעות אלה, גדלה תרומת המשכנתאות בכ-20%, בעיקר כתוצאה מצמצום ניכר בהפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור.

הצמצום בתוצאות השליליות של מגזר בנקאות ופיננסים נובע מחלקו של המגזר בהפרשה לפנסיה ולפיצויים בגין תכנית פרישה מרצון, שנכללו בתוצאות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006.

קיטון בהכנסות התפעוליות ממגזר שוק ההון נובע ממכירת פעילות הקבוצה בקרנות הנאמנות בשנת 2006, וקופות הגמל בשנת 2007. תוצאות המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 כוללות רווח מפעולות בלתי רגילות של 121 מיליוני שקלים חדשים, לאחר מס, ממכירת פעילות הקבוצה בקופות הגמל.

להלן היקפי מתן המשכנתאות במגזר:

היקפי ביצוע (במיליוני שקלים חדשים)		
תשעה חודשים		
שיעור שינוי	2006	2007
		משכנתאות שבוצעו(לדיור ולכל מטרה)
33.5%	4,136	5,524
		מכספי הבנק
		מכספי האוצר:
2.6%	567	582
		הלוואות מוכוונות
(42.2%)	170	98
		הלוואות עומדות ומענקים
(30.8%)	78	54
		ניהול עבור אחרים
26.4%	4,951	6,258
		סך הכל הלוואות חדשות
73.6%	535	929
		הלוואות שמוחזרו
31.0%	5,486	7,187
		סך הכל ביצועים
28.9%	20,927	26,970
		מספר לווים (כולל מיחזורים)

לפרטים בדבר ההסכמים בין הבנקים למשכנתאות לבין המדינה למתן הלוואות לזכאים, אשר צפויים לגרום בשנים הבאות להקטנה הדרגתית בהכנסות הבנק מפעילות זו, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (1)				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל	בנקאות וכרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל		
(412)	-	-	(412)	(406)	-	-	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:	
550	-	-	550	528	-	-	מחיצוניים	
138	-	-	138	122	-	-	בימגזרי	
101	29	6	66	91	6	6	רווח מימוני	
239	29	6	204	213	6	6	הכנסות תפעוליות	
59	41	-	18	73	51	-	סך ההכנסות	
							רווח נקי	
							רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות	
	38	7	31	21	(1)	-	22	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (1)				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל	בנקאות וכרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל		
(147)	-	-	(147)	(136)	-	-	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:	
195	-	-	195	175	-	-	מחיצוניים	
48	-	-	48	39	-	-	בימגזרי	
29	6	3	20	31	-	1	רווח מימוני	
77	6	3	68	70	-	1	הכנסות תפעוליות	
10	-	1	9	8	-	(1)	סך ההכנסות	
							רווח (הפסד) נקי	
							רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות	
	10	-	1	8	-	(1)	9	

(1) סווג מחדש.

תרומת מגזר הבנקאות הפרטית לרווחי הקבוצה גדלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 בכ-24% לעומת התרומה בתקופה המקבילה אשתקד. העליה המשמעותית נובעת בעיקר מחלקו של המגזר ברווחים ממכירת פעילות הקבוצה בקופות הגמל, בסך 52 מיליוני שקלים חדשים, לאחר מס. הקיטון בתוצאות בנקאות ופיננסים, ללא ההשפעות החד פעמיות, מוסבר בעיקר בשינוי בייחוס תוצאות הפעילות הבינלאומית, שבעבר נכללו בכל המגזרים בהתאם למאפייני הלקוחות (ובכללם לקוחות בנקאות פרטית), והועברו בשלמותן למגזר הניהול הפיננסי. הקיטון בתרומת שוק ההון, ללא ההשפעות החד פעמיות, מוסבר בירידה בהכנסות התפעוליות עקב מכירת פעילות הקבוצה בקרנות הנאמנות בשנת 2006, ובקופות הגמל בשנת 2007.

תוצאות מגזר עסקים קטנים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (1)				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
שוק	כרטיסי	בנקאות	ההון	שוק	כרטיסי	בנקאות	ההון	
סך הכל	ופיננסים	אשראי	ההון	סך הכל	ופיננסים	אשראי	ההון	
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים				
								רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
343	-	-	343	288	-	-	288	מחיצוניים
(16)	-	-	(16)	43	-	-	43	בינמגזרי
327	-	-	327	331	-	-	331	רווח מימוני
238	32	13	193	228	7	15	206	הכנסות תפעוליות
565	32	13	520	559	7	15	537	סך ההכנסות
43	-	-	43	54	-	-	54	הפרשה לחובות מסופקים
68	26	1	41	108	35	5	68	רווח נקי
82	4	1	77	69	(4)	5	68	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (1)				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
שוק	כרטיסי	בנקאות	ההון	שוק	כרטיסי	בנקאות	ההון	
סך הכל	ופיננסים	אשראי	ההון	סך הכל	ופיננסים	אשראי	ההון	
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים				
								רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
111	-	-	111	87	-	-	87	מחיצוניים
-	-	-	-	31	-	-	31	בינמגזרי
111	-	-	111	118	-	-	118	רווח מימוני
72	9	5	58	74	-	5	69	הכנסות תפעוליות
183	9	5	169	192	-	5	187	סך ההכנסות
12	-	-	12	11	-	-	11	הפרשה לחובות מסופקים
26	1	-	25	36	-	2	34	רווח נקי
26	1	-	25	36	-	2	34	רווח נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות

(1) סווג מחדש.

תרומת מגזר העסקים הקטנים לרווחי הקבוצה גדלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 בכ-59% לעומת התרומה בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מחלקו של המגזר ברווחים ממכירת פעילות הקבוצה בקופות הגמל, בסך 39 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס. ללא ההשפעות החד פעמיות, ירדה תרומת מגזר זה בכ-16%, בעיקר כתוצאה מגידול בהפרשה השוטפת לחובות מסופקים ובהוצאות התפעוליות.

תוצאות מגזר בנקאות מסחרית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2006	2007	
בנקאות ופיננסים	בנקאות ופיננסים	
במיליוני שקלים חדשים		
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:		
153	162	מחיצוניים
(99)	(110)	בינמגזרי
54	52	רווח מימוני
16	20	הכנסות תפעוליות
70	72	סך ההכנסות
4	6	הפרשה לחובות מסופקים
4	9	רווח נקי
6	8	רווח נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2006	2007	
בנקאות ופיננסים	בנקאות ופיננסים	
במיליוני שקלים חדשים		
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:		
51	55	מחיצוניים
(32)	(36)	בינמגזרי
19	19	רווח מימוני
6	6	הכנסות תפעוליות
25	25	סך ההכנסות
1	2	הפרשה לחובות מסופקים
3	4	רווח נקי
3	4	רווח נקי מפעולות רגילות בנטרול השפעות חד פעמיות

תרומת מגזר הבנקאות המסחרית לרווחי הקבוצה גדלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ב-5 מיליוני שקלים חדשים לעומת התרומה בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב הוצאות חד-פעמיות בתשעת החודשים הראשונים של 2006, בגין תכנית פרישה במסגרת הסכמי עבודה. ללא השפעה זו, גדל הרווח במגזר ב-2 מיליוני שקלים חדשים בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות התפעוליות מפעילות שוטפת של הלקוחות במגזר.

תוצאות מגזר בנקאות עסקית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (2)			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007			
בנקאות ופיננסים (1) בניה ונדל"ן סך הכל			בנקאות ופיננסים (1) בניה ונדל"ן סך הכל			
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים			
						רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
651	366	285	687	369	318	מחיצוניים
(294)	(200)	(94)	(288)	(204)	(84)	בינמגזרי
357	166	191	399	165	234	רווח מימוני
79	21	58	99	16	83	הכנסות תפעוליות
436	187	249	498	181	317	סך ההכנסות
33	29	4	77	69	8	הפרשה לחובות מסופקים
149	68	81	186	44	142	רווח נקי
						רווח נקי מפעולות רגילות
154	70	87	181	44	137	בנטרול השפעות חד פעמיות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (2)			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007			
בנקאות ופיננסים (1) בניה ונדל"ן סך הכל			בנקאות ופיננסים (1) בניה ונדל"ן סך הכל			
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים			
						רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
220	121	99	202	124	78	מחיצוניים
(101)	(67)	(34)	(63)	(63)	-	בינמגזרי
119	54	65	139	61	78	רווח מימוני
31	8	23	20	6	14	הכנסות תפעוליות
150	62	88	159	67	92	סך ההכנסות
22	19	3	30	30	-	הפרשה לחובות מסופקים
49	19	30	57	15	42	רווח נקי
						רווח נקי מפעולות רגילות
49	19	30	57	15	42	בנטרול השפעות חד פעמיות

- (1) כולל תוצאות פעולות בגין כרטיסי אשראי ושוק ההון בסכומים לא מהותיים.
(2) סווג מחדש.

תרומת מגזר הבנקאות העסקית לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 גדלה בכ-25% לעומת התרומה בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת מגידול של כ-75% בתרומת בנקאות ופיננסים, בין היתר עקב שיוך מחדש של לקוחות המטופלים במגזר זה, בעקבות ארגון מחדש של מערך הטיפול בלקוחות העסקיים של הבנק ברבעון השני של שנת 2006. בנוסף, גדלו רווחי בנקאות ופיננסים, עקב עליה ברווח מפעילות מימון ובהכנסות התפעוליות, ועקב ריסון בהוצאות התפעוליות. הגידול ברווח המימוני במגזר זה נבע מעליה בהיקפי הפעילות, במרווחים ובעמלות המימוניות. הגידול בהכנסות התפעוליות נבע ברובו מרווחים מהשקעה במניות בגין דיבידנד שהתקבל.

כמו כן, הושפעו תוצאות בנקאות ופיננסים משינוי בייחוס תוצאות הפעילות הבינלאומית, שבעבר נכללו בכל המגזרים בהתאם למאפייני הלקוחות (ובכללם לקוחות בנקאות עסקית), והועברו בשלמותן למגזר הניהול הפיננסי. תרומת הבניה והנדל"ן ירדה בתשעת החודשים הראשונים של 2007 בכ-35%, בעיקר עקב גידול בהפרשה לחובות מסופקים, שנבע בין היתר מהפרשה בגין לקוח בענף בנדל"ן.

מצב הנזילות

פיקדונות הציבור בקבוצה במגזר הצמוד למדד קטנו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 בשיעור של כ-3.6%, פיקדונות הציבור בקבוצה במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ גדלו בשיעור של כ-2.6%, ואילו הפיקדונות בקבוצה במגזר השקלי הלא-צמוד גדלו בכ-9.1%.

התפתחות הנכסים ופערי הריבית במגזרי ההצמדה השונים בקבוצה

(במיליוני שקלים חדשים)

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים הפיננסיים במגזרי ההצמדה השונים (כולל השפעת נגזרים):

מגזרי הצמדה - נכסים	תשעה חודשים ראשונים		שיעור שינוי
	2007	2006	
מטבע ישראלי לא צמוד	59,914	44,479	34.7%
מטבע ישראלי צמוד למדד	39,380	36,127	9.0%
מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	60,788	53,215	14.2%
סך הכל	160,082	133,821	19.6%

העלייה ביתרה הממוצעת של הנכסים הפיננסיים במגזר הלא צמוד נובעת מגידול משמעותי בנפח הפעילות במכשירים נגזרים ומגידול בנפח האשראי שניתן לציבור במסגרת הפעילות השוטפת של הבנק. העלייה ביתרה הממוצעת של הנכסים הפיננסיים במגזר הצמוד למדד ומטבע החוץ מוסברת, רובה ככולה, בגידול בנפח הפעילות במכשירים נגזרים.

להלן פערי הריבית במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים) (כולל השפעת נגזרים) (1)

מגזרי הצמדה	תשעה חודשים ראשונים	
	2007	2006
מטבע ישראלי לא צמוד	1.63	1.69
מטבע ישראלי צמוד למדד	0.37	0.53
מטבע חוץ - (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	(0.10)	0.81
סך הכל כולל השפעת נגזרים	0.71	1.09
סך הכל ללא השפעת נגזרים	1.41	0.90

(1) בשקלול שנתי.

בסקירת ההנהלה ניתנים נתונים לגבי שיעורי ההכנסה וההוצאה בפעילות הבנק, ולגבי המרווח הפיננסי המיוצג על ידי פערי הריבית.

פער הריבית במגזר השקלי הלא-צמוד, כולל השפעת נגזרים, ירד מ-1.69% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006 ל-1.63% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007. ניתוח שיעורי ההכנסה וההוצאה, כולל מספר השפעות המטות את שיעורי המרווח המחושבים.

חישוב שיעורי ההכנסה וההוצאה הכוללים השפעת נגזרים מבוצע על בסיס יתרות מאזניות של נכסים והתחייבויות ועל נכסי הבסיס של הנגזרים, הנכללים יחד במכנה. בפועל, לא ניתן לחבר בין יתרות מאזניות לבין יתרות נכסי בסיס, מכיוון ששיעור הרווחיות האמיתי אמור להימדד על פי ההון המרותק, המהווה קרוב ל-10% בלבד מיתרות נכסי בסיס של נגזרים (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311, נכסי הסיכון בגין נגזרים מהווים 10% מיתרת נכס הבסיס בתוספת השווי ההוגן). בנוסף, כוללים שיעורי ההכנסה וההוצאה בגין נגזרים גם את השפעת השווי ההוגן, המגלמת בתוכה את סך ההשפעה של שינויים בעקומי הריבית על הרווחים העתידיים מהנגזרים.

פער הריבית ללא השפעת הנגזרים במגזר הלא צמוד, ירד מ-2.71% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006 ל-2.57% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007, בין היתר עקב גידול בשימושים המניבים תשואה נמוכה יחסית, כדוגמת הפקדות בבנק ישראל.

במגזר הצמוד למדד, ירד פער הריבית הכולל השפעת נגזרים מ-0.53% בתשעת החודשים הראשונים בשנת 2006 ל-0.37% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007, בעיקר עקב רווחים שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד עקב השפעת ירידת המדד על אשראים ופיקדונות עם רצפת מדד וכנגדם הפסדים בתשעת החודשים הראשונים של 2007, וכן עקב השפעות שווי הוגן בגין הפעילות בנגזרים צמודי מדד. ללא השפעת הנגזרים, כפי שתוארה לעיל, ירד פער הריבית מ-0.36% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006 ל-0.30% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007.

במגזר מטבע החוץ, ירד פער הריבית כולל השפעת נגזרים מ-0.81% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006 ל-(0.10%) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007. ללא השפעת הנגזרים ירד פער הריבית מ-1.37% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2006 ל-1.13% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007. במגזר זה, מלבד ההשפעות שתוארו לעיל, קיים גם עיוות הנובע מהשפעות שונות של הפרשי השער השונים על הנכסים וההתחייבויות, המשפיע גם על שיעורי התשואה בפעילות המאזנית, וכן עיוות בגין העובדה שהפעילות באופציות, המשפיעה באופן משמעותי על מגזר מטבע החוץ, אינה כלולה במגזר זה הואיל ואינה מהווה פעילות ALM. אינדיקציה המנטרלת חלק מהשפעות אלו, בהנחה שהשינויים בכל המטבעות היו זהים לשינויים בדולר, מתקבלת מהדוח המוצג בדולרים, שבו נראית ירידה בפער הריבית (ללא השפעת נגזרים), מ-1.73% בתשעת החודשים הראשונים בשנת 2006 ל-1.53% בתשעת החודשים הראשונים בשנת 2007.

ניהול סיכונים

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המכשירים המאזניים והחוץ מאזניים חושפת את הקבוצה לסיכונים פיננסיים ואחרים, בעיקר סיכוני שוק ונזילות, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים. מדיניות ניהול הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע באופן שוטף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 339 "ניהול סיכונים".

במסגרת מדיניות האשראי של הקבוצה נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, במטרה לשמר את איכותו ואף להקטין את הסיכון הגלום בו. עקרונות וכללים אלה מיועדים לאפשר ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמה של ענפי משק וסקטורים עסקיים.

סיכוני שוק אליהם חשופה הקבוצה נובעים מרגישויות שונות של המכשירים הפיננסיים השונים לשינויים בלתי צפויים בריבית, בשיעור האינפלציה ובשערי החליפין. ניהול הסיכונים מתבסס על נתונים בזמן-אמת של מדדי המחירים, של הריביות ושל מצב שוק ההון, ועל תחזית להתפתחותם בעתיד. קבלת החלטות לוקחת בחשבון את התנהגותם ההיסטורית של גורמים אלו.

ניהול סיכוני השוק השונים מבוצע תחת מגבלות ומסגרות כמותיות שנקבעו על ידי הדירקטוריון במונחי VaR ומבחני מצוקה, אשר במסגרתן ובכפוף להן קובעת ההנהלה מעת לעת חשיפות בפועל, בהתאם לתנאי השוק באותה תקופה. המעקב והבקרה של החשיפות לסיכוני השוק השונים בחברות הבנות מתבצע בבנק באופן שוטף.

מודל ה-VaR הוא מודל סטטיסטי, האומד את ההפסד העלול להיגרם לבנק כתוצאה מפוזיציות, במהלך אופק השקעה מסוים וברמת ביטחון סטטיסטית שנקבעת מראש. הבנק מודד את ערכי ה-VaR במספר שיטות (אנליטי, היסטורי ומונטה קרלו), והחישוב מתבצע על הנכסים וההתחייבויות המאזניים והחוץ מאזניים. בנוסף למודל ה-VaR מפעיל הבנק גם מבחני מצוקה (מבחני קיצון), האומדים את ההפסד העלול להיגרם כתוצאה מתנודות חריפות במחירי גורמי הסיכון בשוק.

מגבלות הדירקטוריון קובעות, כי ערך ה-VAR של כלל פעילותו של הבנק, לאופק השקעה של חודש, בגבוהה מבין מספר שיטות חישוב, לא יעלה על 6% מההון העצמי, וכי ההפסד המרבי במבחני הקיצון בגבוהה מבין מספר שיטות חישוב, לא יעלה על 15% מההון העצמי. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה לא נרשמו חריגות ממגבלות אלה.

האומדן הפנימי של ערך ה-VAR של קבוצת הבנק מציג את הסיכון להפסד במהלך חודש ימים, שההסתברות להתרחשותו אינה עולה על 1%. להלן ערך ה-VAR המקסימלי (על פי השיטה ההיסטורית) של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

	שנת 2006	תשעה חודשים ראשונים 2007
לסוף התקופה	128	158
ערך מקסימלי במהלך התקופה	168 (בחודש נובמבר)	168 (בחודש אוגוסט)
ערך מינימלי במהלך התקופה	110 (בחודש פברואר)	104 (בחודש ינואר)

להלן ניתוח רגישות רווחי קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן, ליום 30 בספטמבר 2007:

רווח (הפסד) במיליוני שקלים חדשים

	תרחישיים				תרחיש קיצון היסטורי (1)	
	עליה של 10%		עליה של 5%		עליה	ירידה
	עליה של 10%	עליה של 5%	ירידה של 5%	ירידה של 10%	מקסימאלית	מקסימאלית
מדד	145	72	(72)	(145)	43	(13)
דולר	43	17	1	5	7	4
ליש"ט	(1)	-	-	(1)	(1)	-
יין	2	-	1	5	4	1
אירו	9	3	3	6	5	4
פר"ש	4	1	-	-	4	-

(1) תרחישי הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד החל משנת 1996.

סיכוני הנזילות מנוהלים באמצעות מודל פנימי אשר פותח בבנק לאמידת צרכי הנזילות והאמצעים הנזילים, כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכוני נזילות". המודל הפנימי של הבנק מבוסס על ממצאים סטטיסטיים לגבי התנהגות הציבור. דירקטוריון הבנק קבע מדיניות הכוללת מדרג סמכויות, נהלים ותוכנית חירום לטיפול במקרה של משבר נזילות. כמו כן, קבע יחס מינימלי של 1 בין האמצעים הנזילים לבין צרכי המימון, במהלך עסקים רגיל ובתרחישים שונים.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה לא נרשמו כל חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

הבנק מיישם את מערכת "אלגוריתמיקס" לניהול נכסים והתחייבויות, סיכוני שוק ונזילות, אשר על פי הערכה תיכנס לייצור בסוף הרבעון הרביעי של 2007. במקביל החל תהליך יישום והטמעה במערכת של הוראת באזל II על פי הגישה הסטנדרטית.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק אדנים למשכנתאות בע"מ

תרומת בנק אדנים לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 הסתכמה בכ- 24.1 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ- 18.5 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מרווח ממכירת רכוש קבוע.

תשואת הרווח הנקי על ההון (הון ממוצע, כהגדרתו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים) הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ל- 11.8%, לעומת תשואה של 11.7% בתקופה המקבילה אשתקד. יצוין כי ברבעון השני של שנת 2006 הנפיק בנק אדנים לבנק הון מניות בסך 72 מיליוני שקלים חדשים.

לפרטים בדבר רכישתן על ידי הבנק של מניות בנק אדנים שהוחזקו בידי אחרים ובאשר להפיכתו של בנק אדנים, כתוצאה מכך, לחברה פרטית בבעלותו המלאה של הבנק, וכן בדבר הקצאת מניות של בנק אדנים לבנק, ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

"טפחות" סוכנות ביטוח (1989) בע"מ (לשעבר: "טביט" סוכנות ביטוח (1989) בע"מ)

טפחות ביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת בניהול פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק.

תרומתה של טפחות ביטוח לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 הסתכמה בכ- 31.2 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ- 21.8 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 43.1%. הגידול ברווח נובע בעיקר מהפרשה חד פעמית בגין שנים קודמות שבוצעה ברבעון הראשון של שנת 2006.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 לכ- 15.6% לעומת תשואה של כ- 12.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים בדבר הפעלת ההסדר החדש לשיווק ביטוחים במסגרת הלוואות משכנתא, ראה באור 3.א.16 לדוחות הכספיים.

הפעילות הבינלאומית

קבוצת הבנק עוסקת בבנקאות פרטית בינלאומית, במתן שירותים פיננסיים ללקוחות ישראלים המקיימים פעילות בחו"ל, במימון סחר חוץ, באשראי מקומי ובהשתתפות באשראים סינדיקטיביים. להלן תיאור עיקר הפריסה הבינלאומית של הבנק:

בנק מזרחי שוויץ – UMB (Switzerland) Ltd. – מתמחה בשירותי בנקאות פרטית, מוחזק על ידי חברה בת של הבנק בבעלותו המלאה הרשומה בהולנד – UMOHC B.V. (להלן: "חברת ההחזקות"). בנק מזרחי שוויץ כפוף בפעילותו לדיני הפיקוח בשוויץ.

סניף לוס אנג'לס: הסניף עוסק בעיקר בתחומי הבנקאות המסחרית, הבנקאות הפרטית וסחר החוץ. פיקדונות המופקדים בסניף מבוטחים על ידי FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation). מרבית לקוחות הסניף הם תושבי ארצות הברית.

סניף לונדון: הסניף פועל בעיקר בתחומי הבנקאות העסקית, כולל השתתפות בהלוואות סינדיקטיביות, סחר חוץ, אשראי, קבלת פיקדונות, מסחר במטבע חוץ, וכן במתן שירותים בתחום הבנקאות הפרטית. על לקוחות הסניף נמנים לקוחות מקומיים, ישראלים ובינלאומיים.

סניף איי קיימן: הסניף מעניק שירותים בתחום הבנקאות הפרטית. הסניף באיי קיימן מופעל באמצעות ייצוג הבנק על ידי בנק מקומי באיי קיימן, על פי הסכם ניהול בינו לבין הבנק.

סניפי הבנק בחוץ לארץ מוסמכים להציע ללקוחותיהם שירותים בנקאיים מלאים בהתאם לחוקים ולהוראות המקומיים. הסניפים כפופים לפיקוח מקומי וישראלי כאחד.

נציגויות: לבנק רישיון להפעיל משרדי נציגויות במכסיקו, באורגואי ובגרמניה. במסגרת זו, מפעיל הבנק נציגות במכסיקו סיטי, במונטבידאו ובפרנקפורט.

בחודש פברואר 2007 הקים הבנק במדינת Delaware שבארצות הברית חברה בת בשם UMTB Asset Management Inc., אשר תעסוק בניהול תיק הנוסטרו של הבנק בארצות הברית. החברה צפויה להתחיל לפעול במהלך שנת 2007.

ביום 4 באפריל 2007 קיבלה חברת הבת UMTB Securities Inc. רישיון לביצוע פעולות בניירות ערך הנסחרים בשוקי ההון בארצות הברית, וכן התקבלה כחברה ב-NASD (National Association of Security Dealers). החברה עוסקת במתן שירותי ברוקר דילר.

יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד

הרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 הסתכם ב- 2,075 אלפי פרנקים שוויצריים, לעומת 1,808 אלפי פרנקים שוויצריים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-15%.

תרומת בנק המזרחי (שוויץ) לתוצאות העסקיות של הקבוצה, המושפעת מהשינויים בשערי החליפין בין הפרנק השוויצרי לבין השקל, הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 ברווח של כ-5.6 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-3.9 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

סך המאזן של בנק המזרחי שוויץ ליום 30 בספטמבר 2007 הסתכם ב- 147.4 מיליוני פרנקים שוויצריים לעומת 155.2 מיליוני פרנקים שוויצריים בסוף שנת 2006. נתונים אלה אינם כוללים סעיפים חוץ מאזניים כגון פיקדונות בנאמנות (FIDUCIARY) ותיקי ניירות ערך של לקוחות, המהווים מרכיבים עיקריים בפעילותו העסקית של הבנק בשוויץ.

עניינים אחרים

רואה החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב בדוח הסקירה כדלהלן:

לעניין תביעות שהוגשו כנגד הבנק, ביניהן תביעות אשר הוגשו בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות, לרבות בנושא ביטוח, ראה באור 16 א-ב לדוחות הכספיים.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח הדירקטוריון שצורף לדוחות הכספיים לשנת 2006. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

דוח המבקר הפנימי למחצית הראשונה של שנת 2007 הוגש ביום 5 ביולי 2007, ונדון בוועדת הביקורת ביום 11 ביולי 2007.

הדירקטוריון

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 קיים דירקטוריון הבנק 21 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-41 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ביום 29 בינואר 2007 מונה מר דב מישור לדירקטור בבנק.

ביום 15 במאי 2007 פרש מר יעקב שטיינמץ מכהונתו בדירקטוריון, בשל חשש לניגוד עניינים בין תפקידו כדירקטור חיצוני לבין חברותו בפירמת רואי חשבון אשר סיפקה לבנק שירותים בהיקף זניח.

ביום 21 במאי 2007 פרש מר צבי אפרת מחברותו בוועדת הביקורת, לאחר ששקל את המשך חברותו בוועדה וסבר כי לעת הזאת, בשים לב לשירותים המקצועיים המוענקים על ידי משרד עורכי הדין בו הוא שותף, להסרת ספק ולמען הניראות (ולא מכל סיבה אחרת), עדיף כי יחדל לכהן כחבר בוועדת הביקורת. ביום 19 בספטמבר 2007 מונה מר אבי זיגלמן לדירקטור בבנק.

הדירקטוריון מודה לחבר הדירקטוריון הפורש על תרומתו בתקופת כהונתו ומאחל הצלחה לחברי הדירקטוריון החדשים במילוי תפקידם.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים המבוססות על סעיף 302 של Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן - הצהרה על הגילוי). הוראה זו של המפקח על הבנקים הינה במסגרת מדיניות כוללת, בדבר אימוץ הוראות סעיף 404 לחוק Sarbanes-Oxley, הכוללות בין היתר הצהרה של המנהל הכללי והחשבונאי הראשי בדבר "אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי", אשר נקבע כי תצורף לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקורות ולנהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. הצהרה על הגילוי אינה אמורה לכסות את ההיבטים הרחבים של "אפקטיביות הבקרה הפנימית של הדיווח הכספי", כאמור.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2007 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

אליעזר יונס

מנהל כללי

יעקב פרי

יושב ראש הדירקטוריון

רמת גן, 19 בנובמבר 2007

ט' בכסלו התשס"ח

שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007			
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)	
ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת	ללא השפעת כולל השפעת
נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים
ב-%		ב-%		ב-%		ב-%	
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים (3)							
7.22		411		23,390		5.65	
		301		23,431		410	
6.22		712		46,821		5.06	
(4.41)		(352)		32,435		(3.11)	
		(122)		11,197		(276)	
(4.42)		(474)		43,632		(3.66)	
1.80		2.81		1.40		2.54	
מטבע ישראלי צמוד למדד							
נכסים (3)							
6.10		528		35,431		15.46	
		30		2,088		96	
6.08		558		37,519		14.51	
(5.78)		(415)		29,342		(15.30)	
		(88)		6,943		(273)	
(5.66)		(503)		36,285		(14.02)	
0.42		0.32		0.49		0.16	
מטבע חוץ (5)							
נכסים (3)							
(6.30)		(446)		27,620		(11.30)	
		3		512		(5)	
		(322)		28,079		(1,537)	
(5.33)		(765)		56,211		(14.23)	
		399		19,490		13.07	
		(18)		508		11	
6.22		884		55,465		14.64	
0.89		1.64		0.41		1.77	

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(3) למעט מכשירים נגזרים.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

(5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007			
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים
מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון	מימון
(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
ב-%	ב-%	ב-%	ב-%	ב-%	ב-%	ב-%	ב-%
סך הכל							
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)							
2.30	493	86,441		3.90	892	92,736	
	3	512			(5)	608	
	9	53,598			(1,033)	75,588	
1.44	505	140,551	(0.34)		(146)	168,932	
סך הכל נכסים							
התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות מימון (3)							
(1.82)	(368)	81,267		(2.86)	(624)	88,098	
	(18)	508			11	591	
	293	53,607			1,114	75,556	
(0.27)	(93)	135,382	1.21		501	164,245	
1.17	0.48		0.87	1.04			
פער הריבית							
	14				86		
							בגין אופציות
	17				10		בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו (4))
	58				81		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (5)
	(2)				(9)		הוצאות מימון אחרות
	499				523		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	(61)				(65)		הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)
	438				458		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
סך הכל							
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)							
		86,441				92,736	
		1,098				1,900	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (6)
		492				489	נכסים כספיים אחרים (3)
		(212)				(182)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
		87,819				94,943	סך הכל הנכסים הכספיים
סך הכל							
התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות מימון (3)							
		81,267				88,098	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (6)
		1,063				1,342	התחייבויות כספיות אחרות (3)
		1,547				1,576	סך הכל ההתחייבויות הכספיות
		83,877				91,016	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		3,942				3,927	נכסים לא כספיים
		1,333				1,501	התחייבויות לא כספיות
		225				146	סך הכל האמצעים ההוניים
		5,050				5,282	

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספיציפית לחובות מסופקים.

(3) למעט מכשירים נגזרים.

(4) מכשירים נגזרים מגזרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

(5) לרבות רווחים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.

(6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)
 נומינלי - בדולר של ארה"ב (במיליוני דולרים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
הכנסות שיעורי הכנסה (הוצאה)		הכנסות שיעורי הכנסה (הוצאה)					
יתרה	ללא השפעת (הוצאות) ללא השפעת	יתרה	ללא השפעת (הוצאות) ללא השפעת	יתרה	ללא השפעת (הוצאות) ללא השפעת		
ממוצעת (2) מימון	ממוצעת (2) מימון	ממוצעת (2) מימון	ממוצעת (2) מימון	ממוצעת (2) מימון	ממוצעת (2) מימון		
נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים		
ב-%		ב-%					
מטבע חוץ (5)							
נכסים כספיים במטבע חוץ							
	5.92	81	5,597	5.76	93	6,591	שהניבו הכנסות מימון (3)
							השפעת נגזרים (4)
		1	118		(1)	145	נגזרים מגדרים
		75	6,371		93	8,212	נגזרים משובצים ו-ALM
	5.30	157	12,086	5.04	185	14,948	סך הכל נכסים
התחייבויות כספיות במטבע							
	(3.70)	(40)	4,385	(4.34)	(52)	4,874	חוץ שהניבו הוצאות מימון (3)
							השפעת נגזרים (4)
		(4)	116		2	139	נגזרים מגדרים
		(90)	8,119		(116)	9,608	נגזרים משובצים ו-ALM
	(4.32)	(134)	12,620	(4.62)	(166)	14,621	סך הכל התחייבויות
	0.98	2.22		0.42	1.42		פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007			
שיעורי הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	שיעורי הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות)	
ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ממוצעת (2) מימון	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	ממוצעת (2) מימון	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
						נכסים (3)
6.82	1,169	23,042	5.81	1,199	27,713	השפעת נגזרים משובצים
						ALM-ו (4)
		785			1,277	32,201
5.90	1,954	44,479	5.55	2,476	59,914	סך הכל נכסים
						התחייבויות (3)
(4.11)	(979)	31,923	(3.24)	(900)	37,132	השפעת נגזרים משובצים
						ALM-ו (4)
		(322)			(797)	20,798
(4.21)	(1,301)	41,400	(3.92)	(1,697)	57,930	סך הכל התחייבויות
1.69	2.71		1.63	2.57		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
						נכסים (3)
7.12	1,849	34,924	8.79	2,287	35,059	השפעת נגזרים משובצים
						ALM-ו (4)
		51			166	4,321
7.07	1,900	36,127	8.39	2,453	39,380	סך הכל נכסים
						התחייבויות (3)
(6.76)	(1,471)	29,237	(8.49)	(1,751)	27,796	השפעת נגזרים משובצים
						ALM-ו (4)
		(232)			(497)	9,935
6.54	(1,703)	34,986	(8.02)	(2,248)	37,731	סך הכל התחייבויות
0.53	0.36		0.37	0.30		פער הריבית
מטבע חוץ (5)						
						נכסים (3)
(1.38)	(274)	26,522	1.24	242	26,100	השפעת נגזרים (4)
						נגזרים מגדרים
		39			11	704
						נגזרים משובצים ו-ALM
(0.56)	(224)	53,215	(1.88)	(859)	60,788	סך הכל נכסים
						התחייבויות (3)
2.75	390	18,871	(0.11)	(17)	19,752	השפעת נגזרים (4)
						נגזרים מגדרים
		(28)			26	689
						נגזרים משובצים ו-ALM
1.37	544	52,968	1.78	795	39,731	סך הכל התחייבויות
0.81	1.37		(0.10)	1.13	60,172	פער הריבית

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(3) למעט מכשירים נגזרים.

(4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

(5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007			
הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת (2)	שיעורי הכנסה (הוצאה) ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת (2)	שיעורי הכנסה (הוצאה) ללא השפעת כולל השפעת נגזרים	
		מימון ב-%			מימון ב-%	
סך הכל						
נכסים כספיים שהניבו הכנסות						
4.35	2,744	84,488	5.63	3,728	88,872	מימון (3)
				11	704	השפעת נגזרים (4)
	39	670				נגזרים מגדרים
	847	48,663		331	70,506	נגזרים משובצים ו-ALM
3.63	3,630	133,821	3.39	4,070	160,082	סך הכל נכסים
התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות						
(3.45)	(2,060)	80,031	(4.22)	(2,668)	84,680	מימון (3)
						השפעת נגזרים (4)
	(28)	670		26	689	נגזרים מגדרים
	(372)	48,653		(499)	70,464	נגזרים משובצים ו-ALM
(2.54)	(2,460)	129,354	(2.68)	(3,141)	155,833	סך הכל התחייבויות
1.09	0.90		0.71	1.41		פער הריבית
	(6)			278		בגין אופציות
						בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו (4))
	57			34		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות (5)
	216			298		הוצאות מימון אחרות
	(2)			(20)		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	1,435			1,519		הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)
	(241)			(178)		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
	1,194			1,341		
סך הכל						
נכסים כספיים שהניבו הכנסות						
		84,488			88,872	מימון (3)
		1,132			1,782	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (6)
		618			621	נכסים כספיים אחרים (3)
		(212)			(188)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
		86,026			91,087	סך הכל הנכסים הכספיים
סך הכל						
התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות						
		80,031			84,680	מימון (3)
		991			1,056	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (6)
		1,379			1,530	התחייבויות כספיות אחרות (3)
		82,401			87,266	סך הכל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על						
		3,625			3,821	התחייבויות כספיות
		1,501			1,615	נכסים לא כספיים
		215			156	התחייבויות לא כספיות
		4,911			5,280	סך הכל האמצעים ההוניים

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) לרבות רווחים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)
 נומינלי - בדולר של ארה"ב (במיליוני דולרים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007		
הכנסות שיעורי הכנסה (הוצאה)		הכנסות שיעורי הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת (הוצאות) ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת (הוצאות) ללא השפעת נגזרים		
ב-%		ב-%			
מטבע חוץ (5)					
נכסים כספיים במטבע חוץ					
5.10	221	5,815	5.54	264	6,401
שהניבו הכנסות מימון (3)					
השפעת נגזרים (4)					
	8	148		3	169
נגזרים מגדרים					
	176	5,754		256	8,160
נגזרים משובצים ו-ALM					
4.64	405	11,717	4.76	523	14,730
סך הכל נכסים					
התחייבויות כספיות במטבע					
(3.37)	(105)	4,177	(4.01)	(145)	4,840
חוץ שהניבו הוצאות מימון (3)					
השפעת נגזרים (4)					
	(5)	148		6	165
נגזרים מגדרים					
	(228)	7,413		(308)	9,540
נגזרים משובצים ו-ALM					
(3.86)	(338)	11,738	(4.12)	(447)	14,545
סך הכל התחייבויות					
0.78	1.73		0.64	1.53	
פער הריבית					

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

הצהרה (Certification)

אני, אליעזר יונס, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2007 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

א. יונס
מנהל כללי

19 בנובמבר 2007
ט' בכסלו תשס"ח

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2007 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מ. אביב
סגן מנהל כללי,
חשבונאי ראשי

19 בנובמבר 2007
ט' בכסלו תשס"ח

לכבוד
דירקטוריון בנק מזרחי טפחות בע"מ

,א.ג.נ.,

**הנדון : סקירת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים
לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים
שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007**

לבקשתכם, סקרנו את תמצית המאזן המאוחד של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן – הבנק) ליום 30 בספטמבר 2007, את תמצית דוח הרווח וההפסד המאוחד ואת תמצית הדוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שנסתיימו באותו תאריך.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר: קריאת דוחות הביניים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו וערכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים בדבר סקירת דוחות ביניים של חברות שאוחדו ושל חברות כלולות. נכסיהן של חברות שאוחדו כאמור, מהווים כ-4.14% מכלל הנכסים הכלולים בתמצית מאזן הביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2007 ורווחיהן מפעולות מימון, לפני הפרשה לחובות מסופקים, מהווים כ-3.36% מכלל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכלול בדוח רווח והפסד הביניים המאוחד, לתשעת החודשים שהסתיימו באותו תאריך. כמו כן לא סקרנו את הדוחות הכספיים של חברה כלולה אשר סכום ההשקעה בה מסתכם לסך של 11 מיליון שקלים חדשים ליום 30 בספטמבר 2007.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה לפי תקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על תמצית דוחות הביניים המאוחדים הנ"ל.

בביצוע סקירתנו, לרבות עיון בדוחות רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות שהוכנו על פי כללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים ולהנחיותיו.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 16 א-ב בדבר תביעות שהוגשו כנגד הבנק, ביניהן תביעות אשר הוגשו בקשות להכיר בהן כתביעות ייצוגיות, לרבות בנושא הביטוח.

בכבוד רב,

בריטמן אלמגור ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, ט' בכסלו תשס"ח
19 בנובמבר 2007

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2007

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31.12.2006	30.9.2006	30.9.2007	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
נכסים			
10,797	12,706	12,463	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5,979	5,759	6,763	ניירות ערך
			ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
-	-	13	הסכמי מכר חוזר (1)
70,109	(2) 69,428	73,688	אשראי לציבור
4	5	3	אשראי לממשלה
42	42	18	השקעות בחברות מוחזקות
1,293	1,252	1,205	בנינים וציוד
2,487	2,134	2,727	נכסים אחרים
90,711	91,326	96,880	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
73,234	72,988	76,074	פיקדונות הציבור
3,073	4,485	4,357	פיקדונות מבנקים
560	586	522	פיקדונות הממשלה
5,067	4,846	6,357	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
3,710	(2) 3,346	4,124	התחייבויות אחרות
85,644	86,251	91,434	סך כל ההתחייבויות
6	6	12	זכויות בעלי מניות חיצוניים
5,061	5,069	5,434	הון עצמי
90,711	91,326	96,880	סך כל ההתחייבויות והון

(1) ראה באור 2.

(2) סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מ. אביב	א. יונס	י. פרי
סגן מנהל כללי, חשבונאי ראשי	מנהל כללי	יושב ראש הדירקטוריון

ב"ה, ט' בכסלו תשס"ח

19 בנובמבר 2007

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 בספטמבר 2006	ביום 30 בספטמבר 2007	ביום 30 בספטמבר 2006	ביום 30 בספטמבר 2007	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1,987	1,435	1,519	499	523	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
305	241	178	61	65	הפרשה לחובות מסופקים
1,682	1,194	1,341	438	458	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות					
991	(1) 737	769	(1) 240	260	עמלות תפעוליות
50	32	45	1	(1)	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
174	(1) 130	73	(1) 37	14	הכנסות אחרות
1,215	899	887	278	273	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות					
1,395	1,085	878	270	291	משכורות והוצאות נלוות
385	279	311	98	105	אחזקה ופחת בנינים וציוד
337	245	238	72	82	הוצאות אחרות
2,117	1,609	1,427	440	478	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
780	484	801	276	253	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
349	191	273	113	72	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
431	293	528	163	181	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
(4)	(4)	-	(2)	-	חלק בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
427	289	528	161	181	רווח נקי מפעולות רגילות
216	213	233	1	3	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
643	502	761	162	184	רווח נקי

רווח למניה (2)

רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

1.95	1.32	2.39	0.74	0.82	רווח מפעולות רגילות
0.99	0.98	1.06	-	0.01	רווח מפעולות בלתי רגילות
2.94	2.30	3.45	0.74	0.83	סך הכל

רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)

1.91	1.30	2.35	0.73	0.81	רווח מפעולות רגילות
0.97	0.96	1.03	-	0.01	רווח מפעולות בלתי רגילות
2.88	2.26	3.38	0.73	0.82	סך הכל

(1) סווג מחדש

(2) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, כל אחת.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
סך הכל הון עצמי	עודפים (1)	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	הון וקרנות הון	סך הכל הון עצמי	עודפים (1)	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	הון וקרנות הון (בלתי מבוקר)	
4,996	2,943	125	1,928	5,434	3,343	125	1,966	יתרה לתחילת התקופה
(125)	-	(125)	-	(125)	-	(125)	-	דיבידנד ששולם
162	162	-	-	184	184	-	-	רווח נקי בתקופה
7	-	-	7	3	-	-	3	קרן הון מהטבה בשל הקצאת אופציות לעובדים (2)
-	-	-	-	(4)	-	-	(4)	קרן הון מהטבה בשל מיסים
49	49	-	-	(112)	(112)	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך
(20)	(20)	-	-	41	41	-	-	זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	(200)	200	-	-	(75)	75	-	השפעת המס המתייחס דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
-	-	-	-	20	20	-	-	רווחים נטו, בגין גידור תזרים
-	-	-	-	(7)	(7)	-	-	מזומנים
-	-	-	-	(7)	(7)	-	-	השפעת המס המתייחס
5,069	2,934	200	1,935	5,434	3,394	75	1,965	יתרה לסוף התקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
סך הכל הון עצמי	עודפים (1)	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	הון וקרנות הון	סך הכל הון עצמי	עודפים (1)	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	הון וקרנות הון (בלתי מבוקר)	
4,676	2,761	-	1,915	5,061	3,108	-	1,953	יתרה לתחילת התקופה
(125)	(125)	-	-	(325)	(325)	-	-	דיבידנד ששולם
502	502	-	-	761	761	-	-	רווח נקי בתקופה
19	-	-	19	14	-	-	14	קרן הון מהטבה בשל הקצאת אופציות לעובדים (2)
1	-	-	1	(2)	-	-	(2)	קרן הון מהטבה בשל מיסים
(7)	(7)	-	-	(137)	(137)	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך
3	3	-	-	52	52	-	-	זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	(200)	200	-	-	(75)	75	-	השפעת המס המתייחס דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
-	-	-	-	17	17	-	-	רווחים נטו, בגין גידור תזרים
-	-	-	-	(7)	(7)	-	-	מזומנים
-	-	-	-	(7)	(7)	-	-	השפעת המס המתייחס
5,069	2,934	200	1,935	5,434	3,394	75	1,965	יתרה לסוף התקופה

(1) יתרת העודפים ליום 30 בספטמבר 2007 כוללת:

- הפרשים שליליים מתרגום של יחידות שהיו אוטונומיות בחו"ל בסך 51 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 בספטמבר 2006 - זהה).
 - התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, בסך של 20 מיליוני שקלים חדשים בחובה (ליום 30 בספטמבר 2006 - 32 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2006 - 65 מיליוני שקלים חדשים).
 - רווחים נטו, בגין גידור תזרים מזומנים בסך 10 מיליוני שקלים חדשים.
- (2) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 הונפקו 617,175 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת, כנגד מימוש שוטף של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים. ברבעון השני של 2007 הונפקו למנהל הכללי 1,938,771 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, בגין מימוש אופציות.
- הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006			
סך הכל	הון	הון	הון
הון עצמי	עודפים (1)	וקרנות הון	(מבוקר)
4,676	2,761	1,915	יתרה ליום 1 בינואר 2006
(325)	(325)	-	דיבידנד ששולם
643	643	-	רווח נקי לשנה
			קרן הון מהטבה בשל הקצאת
26	-	26	אופציות לעובדים
12	-	12	קרן הון מהטבה של מסים
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך
49	49	-	זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(20)	(20)	-	השפעת המס המתייחס
5,061	3,108	1,953	יתרה ליום 31 בדצמבר 2006

(1) יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2006 כוללת:

- א. הפרשים שליליים מתרגום של יחידות שהיו אוטונומיות בחו"ל בסך 51 מיליוני שקלים חדשים.
- ב. התאמות, נטו, בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווים הוגן, בסך 65 מיליוני שקלים חדשים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים

1. הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2007 נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ובהתאם לעקרונות חשבונאיים לעריכת דוחות כספיים ביניים כפי שנקבעו בתקן 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. הדוחות נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2006, למעט האמור בבאור 2 להלן. יש לעיין בדוחות כספיים אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2006 ולבאורים הנלווים אליהם.

2. החל מיום 1 בינואר 2007 נכנסה לתוקף הוראת דיווח לציבור חדשה "העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות". הוראה זו מאמצת את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן האמריקאי מספר 140, בהתייחס לכל העסקאות של העברה ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, לרבות: עסקאות רכש חוזר והשאלת ניירות ערך; מכירת תיקי הלוואות; איגוח נכסים פיננסיים; התאגדויות והשתתפויות באשראי; קיבולים בנקאיים והשתתפויות בסיכון שבהם; הסכמי ניכיון.

ההוראות מאמצות את הכללים שנקבעו בתקן אמריקאי 140 להבחנה בין העברות נכסים פיננסיים שיירשמו כמכירה לבין העברות אחרות. אומץ העיקרון לפיו נכס פיננסי שהועבר יוצג במאזן של הצד השולט בו, בין אם הוא מעביר הנכס ובין אם הוא מקבל הנכס. בהוראות מפורטים מבחני השליטה המתייחסים לעסקאות רכש חוזר, השאלה של ניירות ערך, איגוח הלוואות, מכירה והשתתפות בהלוואות. בנוסף, מאמצות ההוראות את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן 140 בהתייחס למדידה של נכסים פיננסיים, שלפי תנאיהם החוזיים יכול שיפרעו בפרעון מוקדם, באופן שהמחזיק לא יכסה את השקעתו.

ההוראה החדשה חלה על עסקאות השאלת ניירות ערך, רכש חוזר של ניירות ערך, איגוח נכסים פיננסיים, העברות אחרות של נכסים פיננסיים, מתן שירות לנכסים פיננסיים וסילוק התחייבויות, שבוצעו החל מיום 1 בינואר 2007.

על פי ההוראה, ירשמו בסעיף "ניירות ערך" במאזן ניירות ערך ששאל הבנק, ואשר עומדים בתנאים שנקבעו בהוראה להעברת שליטה, לרבות אגרות חוב שנשאלו ממאגר ההשאלות של משרד האוצר. ניירות ערך שמחזיק הבנק, ואשר הושאלו לאחרים תוך קיום התנאים להעברת שליטה, לא יירשמו במאזן, רווח או הפסד ממכירתם יוכר בדוח רווח והפסד, ונכסים או התחייבויות חדשים המציגים את הזכויות או את החובות ששמר הבנק בניירות שהושאלו, יירשמו במאזן.

ניירות ערך שהושאלו או שנשאלו, או ניירות ערך שנמכרו או שנרכשו במסגרת הסכמי REPO, ובכל מקרה תוך קבלה/תשלום של תמורה מלאה בגינם, ואשר אינם עומדים בתנאים להעברת שליטה, מוצגים בנפרד במאזן הבנק כחלק מסעיף ניירות ערך, והתמורה בגינם נרשמת במאזן כ"חוב מובטח": תמורה שהתקבלה בגין ניירות ערך שהושאלו או שנמכרו ב-REPO נרשמת כ"ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר" בצד ההתחייבויות, ואילו תמורה ששולמה בגין ניירות שנשאלו או שנרכשו ב-REPO נרשמת כ"ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר" בצד הנכסים. במסגרת היישום, נרשמו שאילות של ניירות ערך שביצע הבנק ממאגר ההשאלות של האוצר בסך 13 מיליוני שקלים חדשים, נכון ליום 30 בספטמבר 2007, בסעיף "ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר" במסגרת הנכסים. ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על תוצאות פעילותו של הבנק.

3. בסוף חודש מרץ 2007, פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 30 "נכסים בלתי מוחשיים" (להלן – "התקן"), הקובע את הטיפול החשבונאי בנכסים בלתי מוחשיים שאינם מטופלים בתקן אחר, וכן קובע את דרישות הגילוי אודות נכסים בלתי מוחשיים בדוחות הכספיים.

נכס בלתי מוחשי הוא נכס לא כספי, ניתן לזיהוי, חסר מהות פיזית. דרישת הזיהוי נועדה למטרת הבחנה בינו לבין מוניטין. קריטריון יכולת הזיהוי של נכס בלתי מוחשי מתקיים כאשר אותו נכס:

- ניתן להפרדה, כלומר ניתן להפרידו או לפצלו מהישות ולמכור אותו, להעביר אותו, להעניק רשיון לשימוש בו, להשכירו או להחליפו, בנפרד או יחד עם חוזה קשור, נכס קשור או התחייבות קשורה; או
- נובע מזכויות חוזיות או מזכויות משפטיות אחרות, מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהישות או מזכויות או ממחויבויות אחרות.

על פי התקן, ישות תכיר בנכס בלתי מוחשי, אם ורק אם, צפוי (probable) שההטבות הכלכליות העתידיות החזויות שניתן ליחסן לנכס יזרמו אל הישות, וכן אם העלות של הנכס ניתנת למדידה באופן מהימן.

נכס בלתי מוחשי הכשיר להכרה כנכס, יימדד לראשונה לפי העלות. לאחר ההכרה הראשונית התקן מתיר לישות לבחור במדידה כלהלן:

- לפי מודל העלות: נכס בלתי מוחשי יוצג בעלותו בניכוי הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו; או
- לגבי נכסים בלתי מוחשיים שיש להם שוק פעיל, הצגה בסכום משוערך המבוסס על השווי ההוגן שלהם במועד ההערכה בניכוי הפחתה שנצברה לאחר מכן ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו לאחר מכן. סכום השערך נזקף ישירות להון העצמי תחת הכותרת של קרן הערכה מחדש.

על ישות להעריך אם אורך החיים השימושיים של נכס בלתי מוחשי הוא מוגדר או בלתי מוגדר. נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר יופחת על פני אורך החיים השימושיים שלו בכפוף לבחינת ירידת ערך. נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר אינו מופחת. במקום זאת, יש לבצע בחינה לירידת ערכו אחת לשנה או בתדירות גבוהה יותר אם קיימים סימנים, המצביעים כי יתכן וחלה ירידת ערך של נכס זה.

המפקח על הבנקים אימץ את הוראות תקן 30, אך הנחה את הבנקים ליישמו אך ורק בהתאם למודל העלות. להערכת הנהלת הבנק, ליישום התקן כפי שאומץ על ידי המפקח על הבנקים לא תהיה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הקבוצה.

4. ביום 14 באוקטובר 2007 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה של הוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. ההוראה מאמצת את כללי המדידה והגילוי של חובות בעייתיים ושל הפרשות להפסדי אשראי, כפי שנקבעו בארצות הברית בתקני חשבונאות מספר 5, 15, 114 ו-118, ואת הדרישות לגבי תהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי ולגבי התיעוד הנדרש בגין ההפרשה שנקבעה, כפי שנקבעו ב – SAB102.

ההוראה קובעת הגדרות וכללים בהתייחס לסיווג של חובות פגומים ואחרים, סיכון אשראי, מדידת הפרשות להפסדי אשראי, מחיקה חשבונאית של חובות והכרה בהכנסה בגין חובות.

ההוראה כוללת דרישות מפורטות לקיום תהליך שיטתי לקביעת ההפרשות להפסדי אשראי שיישום בעקביות, ולשימור של תיעוד שיתמוך בתהליך ובהפרשות. על פי ההוראה, קביעת גובה ההפרשה להפסדי אשראי תבצע על פי מודלים לוגיים ומתמטיים אובייקטיביים. בחובות גדולים שיוגדרו "חובות פגומים" תימדד ירידת ערך בהתבסס על היוון של תזרימי המזומנים הצפויים בגינם בעתיד בריבית האפקטיבית המקורית של החוב. ההפרש בין יתרת החוב הרשומה לבין הסכום המהוון ייזקף להפרשה להפסדי אשראי. לגבי חובות שגבייתם מותנית בביטחון, תחושב ההפרשה להפסדי אשראי לפי השווי ההוגן של הביטחון. יתר החובות יחולקו לקבוצות הומוגניות, שבגין תיערך הפרשה קבוצתית על פי מודלים סטטיסטיים. במסגרת ההוראה נדרשת הרחבה של הגילוי שניתן בדוחות הכספיים לגבי השיטות וההנחות ששימשו את הבנק בעת מדידת ההפרשות להפסדי אשראי, על רכיביהן השונים.

ההוראה אינה מתייחסת להשלכות המיסוי הנגזרות ממנה. על פי הבהרות שנמסרו בעל פה, יפעל הפיקוח על הבנקים להסדרת הנושא בתאום עם רשויות המס.

תחילת ההוראה מתוכננת לדוחות הכספיים שיפורסמו בגין התקופות החל ב- 1 בינואר 2009.

הבנק נמצא בעיצומו של תהליך מקיף ליישום ההוראה, הכולל הן את ההיבטים העסקיים שנדרש לעדכןם ולשנותם, והן את היבטי הרישום החשבונאי והגילוי בדוחות הכספיים. במסגרת התהליך, נערך איפיון של התהליכים העסקיים והחשבונאיים החדשים הנדרשים על פי ההוראה, ושל שינויים בבאורים ובמידע הנלווה לדוחות הכספיים. במהלך שנת 2008 תוקם מערכת מיכונית לטיפול בסיווג חובות ובהפרשות להפסדי אשראי על פי ההוראה. המדיניות החשבונאית המעודכנת הנגזרת מיישום ההוראה נמצאת בשלבי בחינה וגיבוש, בד בבד עם ההגדרה וההקמה של המערכות, כמתואר לעיל.

למועד דוחות כספיים אלה, אין בידי הנהלת הבנק אפשרות להעריך את מידת ההשפעה של יישום ההוראה על מצבה הכספי ועל תוצאות פעילויותיה של קבוצת הבנק, הואיל וטרם גובשו המודלים ונבנו המערכות לאיתור ולסיווג חובות פגומים ולחישוב ההפרשות להפסדי אשראי. עם זאת, הכללים שנקבעו בהוראה החדשה שעליהם תתבסס ההפרשה להפרשי אשראי על תזרימי מזומנים עתידיים מהוונים, בשונה מהחישוב שנעשה כיום ליום הדיווח ללא היוון, צפויים לתרום לגידול ההפרשה להפסדי אשראי.

5. החל מחודש יולי 2006 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב", ביחס למסגרות אשראי בשקלים חדשים. החל מחודש ינואר 2007 מיושמת ההוראה גם ביחס לניהול מסגרת אשראי במטבע חוץ.

ההוראה עוסקת באיסור חריגה מהמסגרת המאושרת בחשבון עובר ושב (למעט במקרים חריגים כמפורט בהוראה), ובעיגון מסגרות האשראי בחשבון העובר ושב בהסכם בין הבנק לבין הלקוח. על פי ההוראה, הבנק אינו זוקף לדוח רווח והפסד הכנסות ריבית כלשהן בגין חריגות שנוצרו בחשבונות שסווגו כבעייתיים, וזאת עד לחזרת היתרה לגבולות מסגרת האשראי הכוללת. כאשר קיימת חריגה בחשבון עובר ושב, שוקל הבנק מהו הסיווג הנדרש של החוב, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

סך הריבית שלא נזקפה לדוח רווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 בעקבות יישום ההוראה, הסתכם בכ-12 מיליוני שקלים חדשים. ברבעון השלישי של השנה נרשמה הכנסה בסך כ-2 מיליוני שקלים חדשים, עקב חזרה של לקוחות למסגרת.

6. ביום 13 בנובמבר 2005 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת, מכירה של קופות הגמל שבניהול הבנק כדלקמן:

- מכירת נכסים או פעילות כל קופות הגמל המנוהלות על ידי הבנק כמקשה אחת, בתמורה לסך העומד על כ-405 מיליוני שקלים חדשים, נכון ליום 30 בספטמבר 2005, כפוף להתאמות.
- מכירת כל החזקותיו של הבנק (60%) במניות נתיבות - חברה לניהול בע"מ (להלן: "נתיבות"), בתמורה לסך של 37 מיליוני שקלים חדשים. נתיבות מנהלת 4 קופות גמל בהיקף נכסים כולל של כ-1.9 מיליארדי שקלים חדשים.

ביום 30 באוקטובר 2006 אישר דירקטוריון הבנק לחתום על הסכם למכירת פעילות ניהול קופות הגמל של הבנק.

ביום 31 באוקטובר 2006 נחתם הסכם המכירה בכפוף לתנאים מתלים שונים.

ביום 5 במרץ 2007, לאחר שהתקבלו כל האישורים הרגולטורים שנדרשו, הושלמה העסקה בתמורה לסך של כ-343 מיליוני שקלים חדשים, לאחר ההתאמות שסוכמו בין הצדדים לעסקה. סכום התמורה חושב על פי שיעור של 3.63% מהיקף נכסי קופות הגמל שניהל הבנק נכון ליום 28 בפברואר 2007, בסך של כ-9.4 מיליארדי שקלים חדשים. זאת, לאחר קיטון נטו של נכסים, ללא תשואה, לעומת היקף הנכסים שנוהל ביום 30 בספטמבר 2005.

כחלק מהעסקה נחתמו בין הצדדים, נוסף להסכם המכר, הסכם תפעול, הסכם הפצה והסכם למתן שרותים מיוחדים.

במסגרת העסקה נשאר הבנק ערב, למשך 5 שנים מיום 5 במרץ 2007, 3 שנים מהן ללא תמורה, לערכן הנומינלי של הפקדות העמיתים שהינם עמיתי מספר קופות גמל הנכללות בעסקה, על פי הוראות תקנוניהן. הסכום הנערב הוא כ-143 מיליוני שקלים חדשים, המחושבים כנכסי סיכון לפי הוראות בנק ישראל כנגד נכסים בפועל בהיקף של כ-3.1 מיליארדי שקלים חדשים.

בגין העסקה רשם הבנק בדוח רווח והפסד לרבעון הראשון של שנת 2007 רווח נקי מפעולות בלתי רגילות בסך של כ-199 מיליוני שקלים חדשים.

בהמשך להודעת הבנק מיום 25 בפברואר 2007, כי מתנהל, יחד עם יתר בעלי המניות בנתיבות, משא ומתן למכירת כל פעילות קופות הגמל של נתיבות, אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של נתיבות ביום 25 במרץ 2007, למכור את כל פעילות ניהול קופות הגמל של נתיבות. ביום 26 במרץ 2007 אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של הבנק את הסכמתו של הבנק לעסקה. ביום 28 במרץ 2007 נחתם הסכם המכר.

ביום 28 ביוני 2007 הושלמה העסקה למכירת פעילות ניהול קופות הגמל שבניהול נתיבות, בתמורה לסך של כ-51.8 מיליוני שקלים חדשים, המהווים 2.7% מממוצע היקף הנכסים שנוהלו על ידי נתיבות ב-3 החודשים, השלמים, האחרונים לפני השלמת העסקה. העסקה הושלמה לאחר שהתקבלו כל האישורים הרגולטוריים הנדרשים.

הרווח שנבע לנתיבות מהשלמת העסקה הינו בהיקף של כ-32 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס. בגין העסקה רשם הבנק בדוח רווח והפסד לרבעון השני של שנת 2007 רווח נקי מפעולות בלתי רגילות בסך של כ-19 מיליוני שקלים חדשים (60% - כשיעור החזקותיו בנתיבות).

כחלק מהעסקה ובנוסף להסכם המכר, נחתמו בין הצדדים הסכמים נוספים, לרבות הסכם לתפעול קופות הגמל על ידי הבנק והסכם למתן שירותים לעמיתי קופות הגמל על ידי הבנק בשנת 2007.

7. ביום 26 ביוני 2007 התקבל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז-2007. התיקון לחוק נועד להגביר את רמת התחרות בין הבנקים, ולשם כך הוא קובע הסדרים המתייחסים לפיקוח על מחירי העמלות ולהגברת השקיפות של מחירי השירותים הבנקאיים, כך שללקוחות תהיה אפשרות מעשית להשוות בין מחירי השירותים הבנקאיים.

בהתאם לחוק, יוסמך נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת לנגיד בהתאם להוראות חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, לקבוע רשימה של כל העמלות שתאגיד בנקאי יהיה רשאי לגבות בעד שירותים בנקאיים, ואת אופן חישובן של עמלות אלה ("התעריפון המלא"). תכלית הוראה זו היא לצמצם את מספר העמלות וליצור אחידות בשמות העמלות בין כל התאגידים הבנקאיים. כמו כן, יוסמך הנגיד לקבוע רשימות מצומצמות שייגזרו מהתעריפון המלא, לפי סוגי שירותים בנקאיים או סוגי לקוחות ("תעריפונים מצומצמים"). התאגיד הבנקאי יהיה חייב לקבוע את המחיר שהוא גובה בעד כל שירות הכלול בתעריפון המלא וכן ליידע את לקוחותיו בדבר התעריפונים וסכומי העמלות שהוא גובה. יחול איסור על גביית עמלה שאינה כלולה בתעריפונים. הנגיד יהיה רשאי לפטור תאגידים בנקאיים מהחובה לגבות עמלות לפי התעריפון המלא.

החוק מגדיר עילות, שבהתקיימן יוסמך הנגיד להכריז על שרות בנקאי כשירות בפיקוח. הוכרז שירות כשירות בפיקוח, יוסמך הנגיד לקבוע מחיר לעמלות בגין שירות שכזה או לקבוע, במקרים המתאימים, מחיר מרבי וכן לאסור על גביית עמלה מסוימת. כמו כן, יוסמך המפקח על הבנקים לדון ולהחליט בבקשת תאגיד בנקאי להעלות עמלה בשל שירות בפיקוח. החוק כולל גם איסור מפורש על גביית עמלה בשל שירות בפיקוח בניגוד להוראות הנגיד והמפקח. ככל ששירות מסוים הוכרז כשירות בפיקוח והנגיד לא קבע לגביו מחיר או איסור לגבות עמלה, ותאגיד בנקאי יהיה מעוניין להעלות את מחירו לעומת המחיר שגבה ערב ההכרזה, יהיה עליו להגיש בקשה. כן קבועה בחוק חובה להודיע למפקח מראש על העלאת עמלה בשל שירות שאינו בפיקוח.

החוק מוסיף וקובע כי המפקח יהיה רשאי להטיל עיצומים כספיים על תאגיד בנקאי שהפר את הוראות החוק.

ביום 14 בנובמבר 2007 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה של התעריפון החדש. הבנק בוחן הטיטה ואת משמעויותיה. לאור אי-הוודאות ביחס לאופן בו יושפע אופי הפעילות של המערכת הבנקאית כתוצאה מהחלת התעריפון החדש, לא ניתן בשלב זה להעריך את מידת השפעה של התיקון לחוק על תוצאות הפעילות של הבנק.

8. ביום 4 בפברואר 2007 החליט בית המשפט המחוזי בתל-אביב לאשר תכנית הסדר לפי סעיף 350 לחוק החברות, לפיה ירכוש הבנק מכל בעלי המניות האחרים בבנק אדנים למשכנתאות בע"מ

(להלן: בנק אדנים) המחזיקים במניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב, את כל המניות שבבעלותם. בעקבות החלטה זו, רכש הבנק ביום 9 בפברואר 2007, מכל בעלי המניות כאמור, את כל המניות שהיו בבעלותם, המקנות כ- 3.5% מההון וכ- 1.8% מזכויות ההצבעה. בעקבות הרכישה, הפך בנק אדנים מחברה ציבורית לחברה פרטית בבעלותו המלאה של הבנק. ביום 18 בפברואר 2007 הקצה בנק אדנים לבנק 6,212 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, בתמורה ל-72 מיליוני שקלים חדשים ששולמו לבנק אדנים בחודש מאי 2006, במסגרת התקשרות בין הבנק לבין בנק אדנים שנועדה לספק לאדנים את ההון העצמי הדרוש לפעילותו העסקית השוטפת.

9. ביום 27 במרץ 2007 חתם הבנק על מזכר עקרונות אשר לפיו ירכוש הבנק 50% מההון המונפק של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "יהב"), על הזכויות הנלוות אליהן (להלן: "המניות הנרכשות"). בתמורה למניות הנרכשות ישלם הבנק תמורה אשר תתבסס על ההון העצמי הנדרש של יהב לצורך שמירת יחס הון מזערי של 10% (להלן: "ההון העצמי הנדרש").

הוסכם, כי יהב ימשיך לקבל שירותי מחשוב מבנק הפועלים, בהתאם לתנאים הנהוגים כיום בין בנק הפועלים לבין יהב וזאת לתקופה של שלוש שנים ממועד השלמת העסקה.

ביום 9 בספטמבר 2007 נחתם הסכם מפורט למכירת המניות הנרכשות על בסיס העקרונות המפורטים במזכר העקרונות מיום 27 במרץ 2007.

ביום 13 בנובמבר 2007 נחתמה תוספת להסכם בין הצדדים, לפיה, בין השאר, נקבע המועד להשלמת העסקה ליום 27 במרץ 2008, אך אם עד לאותו מועד לא תושלם מכירת קופות הגמל של יהב או הנשלטות על ידו (להלן: "הקופות") יידחה מועד ההשלמה עד ליום 27 ביוני 2008. כמו כן נקבעו, בכפוף להוראות כל דין, הסדרים הנוגעים להיערכותו של יהב בקשר לתחרות במגזר בו הוא פועל. בנוסף, גיבשו הצדדים ביניהם את התמורה הסופית שישלם הבנק עבור מניות יהב שבבעלות בנק הפועלים בהתאם לעקרונות החישוב שנקבעו בהסכם, לסך של 371 מיליוני שקלים חדשים, כך שהתמורה לא תותאם עוד לפי שינויים בהונו או בתוצאותיו של יהב עד למועד ההשלמה (למעט התאמה שעשויה לנבוע מחלוקת דיבידנדים). בנוסף, יהיה בנק הפועלים זכאי לקבל 50% מתוספת ההון העצמי שצפויה בבנק יהב כתוצאה ממכירת הקופות.

השלמת העסקה מותנית במספר תנאים מתלים, ובכללם קבלת הסכמת הממונה על ההגבלים העסקיים; קבלת היתר נגיד בנק ישראל לרכישה ולהחזקה של המניות הנמכרות ולשליטה בבנק יהב על ידי הבנק; השלמת מכירת הקופות; העברת מניית היסוד בבנק יהב (המהווה חלק מהמניות הנרכשות) בהתאמה לאמור בפרק "הון המניות" שבתזכיר ההתאגדות של בנק יהב.

10. ביום 13 בנובמבר 2007 חתם הבנק על מזכר עקרונות עם ישראלכרט בע"מ ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "ישראלכרט" ו-"יורופיי", בהתאמה) אשר עיקריו מפורטים להלן.

ישראלכרט, יורופיי והבנק ינהלו משא ומתן מואץ ביניהם (במגמה לסיימו לפני 29 בפברואר 2008) להחלפת הסדרי ההתקשרות הקיימים, בהסכם חדש (לתקופה של 10 שנים) שמטרתו הנפקת כרטיסי אשראי ממותגים "מזרחי-טפחות" וקביעת הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי ישראלכרט ו/או יורופיי לכרטיסי חיוב שיונפקו על ידי יורופיי ויפוצו על ידי הבנק ללקוחותיו (להלן: "ההסכם החדש"). ההסכם החדש יחתם לא יאוחר מיום 29 בפברואר 2008, ותמורתו יהיה הבנק זכאי להקצאה, ללא תמורה נוספת, של 3.6% מניות רגילות בישראלכרט ויורופיי, זאת כאמור עבור ההסכם החדש וההסדרים במסגרתו.

היה ולא יחתם ההסכם החדש עד ליום 29 בפברואר 2008, יהיה הבנק זכאי להקצאה של 1.8% מניות רגילות בישראלכרט ויורופיי, ובתמורה ימשיך את הסכמי ההתקשרות הקיימים היום לתקופה של 10 שנים מיום חתימת מזכר העקרונות. מניות אלה יוקצו לבנק עד תום שנת 2007, אך במקרה זה יהיה הבנק רשאי להפיץ את הכרטיס הממותג באמצעות כל גורם אחר שיבחר.

יובהר כי סך המניות המירבי שיוקצה לבנק תמורת ההסכמים כאמור יהיה 3.6% ממניות ישראלכרט ויורופיי. המניות יוקצו בכפוף למתן "זכות סירוב ראשונה" מקובלת לבנק הפועלים בע"מ בהעברת המניות על ידי מזרחי טפחות לצד ג' וכן בכפוף לתקופת חסימה, לפיה מזרחי טפחות לא יאה ראשי להעביר את המניות לצד ג' כלשהו (למעט לבנק הפועלים) למשך תקופה של שנה אחת (זכות הסירוב הראשונה ותקופת החסימה האמורות תעמודנה בתוקף כל עוד לא נרשמו מניות ישראלכרט ו/או יורופיי למסחר בבורסה).

מזכר ההבנות כפוף לכל הדרישות הרגולטוריות הנדרשות על פי כל דין, ככל שישנן כאלו.

11. ביום 28 בינואר 2007 חתם הבנק הסכם למכירת 7.95% מהזכויות בהון ובהצבעה במופת קרן הטכנולוגיה לישראל בע"מ (להלן: "מופת"), המוחזקות על ידי הבנק, בתמורה לסך של כ-8.3 מיליוני שקלים חדשים, בכפוף להתאמות.

במסגרת ההסכם, העניק הבנק לרוכש אופציית CALL, הניתנת למימוש במשך 12 חודשים החל ממועד השלמת העסקה (להלן: "תקופת ה-CALL"), לרכישת יתרת החזקות הבנק במופת, המהוות כ-11.9% מהזכויות בהון ובהצבעה בה (להלן: "מניות האופציה").

כמו כן, העניק הרוכש לבנק אופציית PUT הניתנת למימוש במשך חודש מתום תקופת ה-CALL, למכירת מניות האופציה בסכום השווה לתמורת האופציה.

ביום 30 בינואר 2007, הושלמו כל התנאים המתלים לקיום העסקה. ביום 1 במאי 2007 מומשה האופציה, והבנק מכר את יתרת אחזקתו במניות מופת בתמורה לסך של 14.5 מיליוני שקלים חדשים. השלמת העסקה, לרבות מימוש האופציה, לאחר התאמת השפעות של שינויים במיסים הנדחים, תרמה כ-8 מיליוני שקלים חדשים לרווח הנקי מפעולות בלתי רגילות של הבנק.

12. ביום 6 באוקטובר 2006 חתם הבנק על הסכמים למכירת חמישה נכסי מקרקעין בתל-אביב מהבנק ומחברה-בת בשליטתו המלאה של הבנק (להלן: "המוכרות"), וזאת בתמורה כוללת בסך של כ-109 מיליוני שקלים חדשים. במסגרת העסקה, שכרה חברת-הבת של הבנק שניים מנכסי המקרקעין הנמכרים למשך שלוש שנים ממועד מסירתם לרוכשות. כן העמיד הבנק לרוכשות אשראי לשם מימון חלקי (בגובה שלא יעלה על 50%) של תמורת רכישת הנכסים, וזאת בתנאי אשראי שסוכמו בין הצדדים בנפרד, על פי נוהלי הבנק וכנגד הבטוחות שסוכמו בין הצדדים.

בחודש יוני 2007 נתקיימו כל התנאים המתלים, והושלמה העסקה. הרווח (לאחר מס) בגין העסקה, בהתבסס על שומה עצמית של הבנק ביחס לחבות במס שבח, מגיע לסך של כ-10 מיליוני שקלים חדשים. על פי שומת מס שבח שהתקבלה מרשויות המס (אשר הבנק הגיש לגביה השגה) בגין העסקה, לבנק חבות מס נוספת בסך של כ-8 מיליוני שקלים חדשים, בין היתר עקב סיבות טכניות שיוסדרו על ידי הבנק. אם לא תתקבל השגת הבנק ביחס לשומת מס השבח, יסתכם הרווח הנקי מפעולות בלתי רגילות שירשום הבנק בגין העסקה בכ-2 מיליוני שקלים חדשים. בדוח רווח והפסד לרבעון השני של השנה נרשם בגין העסקה רווח נקי מפעולות בלתי רגילות, אשר לדעת הנהלת הבנק לא יפחת מהרווח הנקי הצפוי עם מיצוי הליכי השומה.

13. ביום 30 באוקטובר 2006 אישר דירקטוריון הבנק הנפקה של שטרי הון נדחים (סדרה א') של הבנק אשר ייחשבו למכשירי הון מורכבים ("הון משני עליון"), כהגדרת המונח בהוראה 311 להוראות ניהול בנקאי תקין, ובהתאם לאישור שנתקבל מהמפקח על הבנקים ביום 12 בנובמבר 2006, וזאת בהיקף של עד 500 מיליוני שקלים חדשים. שטרי הון נדחים הינם תעודות התחייבות, אשר בקרות אירועים מסוימים המוגדרים מראש בתנאיהם, יומרו, בדרך של המרה כפויה ועל פי נוסחה מוגדרת מראש, למניות של הבנק.

ביום 15 בנובמבר 2006 קבעה מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ, דירוג של (AA-) לשטרי הון הנדחים שהונפקו. הדירוג של שטרי הון הנדחים בהנפקה זו מתבסס על הדירוג של איגרות החוב של הבנק לרבות כתבי התחייבויות נדחים, אשר מדורגים בדירוג AA+, בשינויים המתחייבים מתנאי שטרי הון הנדחים. יצוין, כי במידה שינפיק הבנק בעתיד הון ראשוני מורכב, ישמור הבנק על יחס הון ראשוני מקורי (ללא הון הראשוני המורכב) של 6% לפחות. ביום 16 במאי 2007 אושר דרוג זה לשטרי הון שהוקצו, במסגרת התשקיף שפורסם לצורך רישומם למסחר.

בחודש נובמבר 2006 הונפקו שטרי הון נדחים כאמור לעיל בסך של כ-451 מיליוני שקלים חדשים ערך נקוב למשקיעים מוסדיים, לפרעון ביום 1 בינואר 2106. שטרי ההון ניתנים לפרעון מוקדם על ידי הבנק, החל מיום 31 בדצמבר 2021, אחת ל-5 שנים.

ביום 20 במאי 2007 אישר דירקטוריון הבנק את התשקיף, במסגרתו נרשמו למסחר שטרי ההון המורכבים שהונפקו. על בסיס התשקיף תתאפשר הרחבה של הסדרה והנפקה נוספת של שטרי הון מורכבים (סדרה א'), עד לסכום מצטבר של כ-2 מיליארד שקלים חדשים. ביום 21 במאי 2007 התקבל היתר מרשות ניירות ערך לפרסום התשקיף. שטרי ההון שהונפקו נרשמו למסחר בתחילת יוני 2007. בחודש יוני 2007 הונפקו ונרשמו למסחר שטרי הון נדחים נוספים בסך של כ-500 מיליוני שקלים חדשים ערך נקוב.

14. ביום 14 במאי 2007, התקבלה החלטה בדירקטוריון, בתוקף מיום 17 במאי 2007, להנחות את הנהלת הבנק לפעול לכך כי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2007 יחס הלימות ההון (כולל הון משני עליון) לא יפחת משיעור של 11.2%. החלטה זו הינה בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מחודש אפריל 2006, כי יחס הלימות ההון, לא כולל הון משני עליון, לא יפחת משיעור של 10%. כאמור לעיל בבאור 13, גייס הבנק הון משני עליון נוסף בהיקף של 500 מיליוני שקלים חדשים.

15. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן, קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו וכן על חוות דעת של יועציה המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, שבהן הסכום הנתבע גבוה מ-1% מהונו העצמי של הבנק (ליום 30 בספטמבר 2007 - 54 מיליוני שקלים חדשים):

א. בחודש מרץ 1999 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד הבנק, בסכום של 20 מיליוני שקלים חדשים (לצרכי אגרה), בגין נזקים נטענים בסך כ-108 מיליוני שקלים חדשים שנגרמו לתובעים (שהם, חברה בפירוק ומי שהיו בעלי מניותיה), לטענתם, עקב סירובו של הבנק להמשיך ולאשר לחברה התובעת מסגרת אשראי מוסכמת לצורך פעילותה העסקית, הקפאת חשבון החברה התובעת וחילול שיקים שהופקדו לגביה, דבר שהביא לטענת התובעים לקריסת החברה התובעת. בחודש יולי 1999 הוגש כתב הגנה מטעם הבנק הדוחה את טענות התובע בדבר הפרה כביכול של חובות הבנק כתאגיד בנקאי. בחודש ספטמבר 1999 הגישו התובעים כתב תשובה לכתב ההגנה, בו הובאה גירסת התובעים

בקשר לטענות מסוימות של הבנק שהועלו בכתב ההגנה, ובו נטען, בין היתר, כי במועד הקפאת חשבון החברה היו בידי הבנק בטחונות שעלו על יתרת החובה ועל מסגרת האשראי. בחודש יוני 2000 הורה בית המשפט, לבקשת הבנק, על מחיקת בעלי מניות החברה מכתב התביעה משום שצורפו שלא כדין. בחודש ספטמבר 2005 הורה בית המשפט על הפסקת התובענה בתנאים שפורטו בהחלטה, שמשמעותה בפועל מחיקת התביעה. בחודש נובמבר 2005 הגישה התובעת בקשה לחידוש התביעה מהשלב בו הופסקה. בחודש דצמבר 2005 קבע בית המשפט כי יש להתיר את חידוש התובענה. הבנק הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטה זאת. בית המשפט העליון דחה את בקשת הרשות לערער שהגיש הבנק, והחל שלב שמיעת הראיות בתיק.

להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס בין היתר על המידע שברשותה ועל חוות דעת משפטית שנתקבלה לענין זה, המניחה כי גרסת הבנק משמיטה את הבסיס מטענות התובעים, ונוכח העובדה כי מחקירות העדים ומן הממצאים שעלו עד כה בחקירות אלה, ההתרשמות היא כי ישנו סיכוי סביר ביותר כי טענות התובעים ביחס לאחריות הבנק כלפיהם תידחנה. ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון בתביעה הינה קלושה, ולפיכך לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים.

ב. בחודש יוני 2001 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד הבנק בסכום של כ-40 מיליוני שקלים חדשים. לטענת התובעת, נקט נגדה הבנק, שלא כדין, בהליכי פירוק שגרמו להתמוטטותה.

הבנק הגיש כתב הגנה, הדוחה את טענות התובעת וטען כי יש לסלק את תביעת התובעת על הסף, מחמת התיישנות. בית המשפט דחה את טענת התיישנות של הבנק. להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכון כי הבנק יאלץ לשאת בסכומים כלשהם, מעבר לסכום ההשתתפות העצמית בהתאם לכיסוי הביטוחי הקיים לבנק שבגינו בוצעה הפרשה בספרים, הינו קלוש.

ג. בחודש דצמבר 2001, הוגש לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, כתב תביעה, כנגד הבנק, בסכום של כ-80 מיליוני שקלים חדשים. לטענת התובעים, ביצע פקיד הבנק (שהושעה מעבודתו), בעת שהיה עובד הבנק, בקבוצת חשבונותיהם, פעולות רבות שלא כדין, ללא הרשאתם וללא ידיעתם. התובעים טוענים כי כתוצאה ממעשים אלו, נקלעו למצוקת אשראי, שחייבה אותם לבצע פעולות פיננסיות, אשר לא היו נעשות אלמלא כן, ואשר גרמו להם, לטענתם, הפסדים ישירים ועקיפים, בהיקפים של עשרות מיליוני שקלים חדשים.

בחודש ינואר 2002, הוגש על ידי הבנק כתב הגנה, שבמסגרתו נטען, כטענות מקדמיות, בין היתר, כי כל טענות התובעים המתייחסות לפעולות שבוצעו לפני למעלה משבע שנים ממועד

הגשת התביעה, התיישנו. כמו כן נטען, כי התובעים קיבלו דיווחים על הנעשה בחשבונותיהם וכי הם מנועים לכפור בנכונות האמור בספרי הבנק. בכתב ההגנה גופו נטען, כי התובעים ידעו ו/או היה עליהם לדעת על הנעשה בחשבונותיהם וכי למצער הם התרשלו רשלנות רבתי בבדיקת חשבונותיהם, ואפשרו בכך את ביצוע הפעולות הנטענות, והמוכחשות על ידי הבנק, בחשבונותיהם. עוד נטען כי פעולות לא כשרות, ככל שבוצעו, בוצעו על ידי פקיד הבנק באותה עת, על דעתו ובחריגה מהרשאה והבנק לא יכול היה למנען באמצעים הסבירים הנתונים בידו.

בחודש ינואר 2006, הגישו התובעים בקשה למתן פסק דין חלקי. בחודש פברואר 2006, הגיש הבנק את התנגדותו לבקשת התובעים. בחודש יולי 2006 דחה בית המשפט את בקשת התובעים למתן פסק דין חלקי.

לפי הערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכון כי הבנק יאלץ לשאת בסכום התביעה הינו קלוש, ולפיכך לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים.

ד. בחודש יולי 2003 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית (להלן: "התביעה") נגד בנק טפחות, בנקים נוספים ומנהל המכס ומס בולים. התביעה הינה בגין חישובים הנוגעים למס בולים.

אחד התובעים, שקיבל הלוואה מבנק טפחות תובע הפרשי מס בולים בסך של 36 שקלים חדשים. התביעה הוגשה על סך כולל של 300 מיליוני שקלים חדשים. בתביעה לא פורטה דרך החישוב של סכום התביעה וכן לא ננקב סכום ספציפי הנתבע מכל אחד מהנתבעים. התביעה מתבססת על פסק דין של בית המשפט העליון בו נקבע כי כאשר הסכם כולל תמורה הנפרשת בתשלומים, יש להעריך את הסכום הנקוב לענין מס בולים על פי ערכו הנוכחי של סכום קרן הלוואה בלבד. בקשה לקיום דיון נוסף בנושא נדחתה על ידי בית המשפט העליון. בנק טפחות, כמו יתר הבנקים, נהג לקחת בחשבון לצורך ביול את כל הריבית העתידית מבלי להוון אותה וזאת על פי דרישות של שלטונות מס בולים. יצוין כי כבר לפני שנים רבות טען בנק טפחות, כנגד שלטונות מס בולים, גם באמצעות איגוד הבנקים, שאין מקום לדרישה לביול בגין הריבית העתידית אך מס בולים דחה טענות אלו.

על פני הדברים מאחר וכל סכום שבנק טפחות גבה בגין מס בולים נגבה על פי דרישת השלטונות והסכומים עברו לשלטונות, הרי אם בכלל יש מקום לתביעה היא צריכה להיות נגד מס בולים בלבד שצריך להחזיר המס שנגבה שלא כדין, אם נגבה שלא כדין. לפיכך, להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות עדת יועציה המשפטיים, סיכויי התביעה נגד הבנק קלושים, ועל כן לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים.

ה. בחודש אוגוסט 2003, הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד חמישה בנקים ובכללם הבנק, תובענה ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית (להלן: "התביעה"). סכום התביעה הושאר לשיקול דעת בית המשפט.

בחודש דצמבר 2003, הגישו התובעים תביעה מתוקנת, כשלטענתם, הבנק אינו מקיים את האמור בתיקון מס' 2 לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשס"ג-2003, כפי שתוקנו על ידי נגיד בנק ישראל, בחודש אוגוסט 2003. לטענתם, כאשר הפקידו שיקים בבנק, לא הודיעו להם כי בגין הפעולה תיגבה מהם עמלת רישום פעולה בחשבון. הבנקים המשיבים הגישו תשובתם לבקשה להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית והתובעים הגישו תשובה לתשובת הבנקים. לטענת הבנק, קיים הבנק את כללי הגילוי הנאות החדשים, כאמור בתיקון מס' 2 לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשס"ג-2003 הנזכר לעיל, כלפי התובעים וכלפי לקוחותיו בכלל.

בחודש דצמבר 2005, נשמעו טענות הצדדים בעל פה בפני בית המשפט. לאחר הדיון בקשו התובעים למחוק שני בנקים מהתביעה, בהותירם את התביעה כנגד שלושה בנקים, ובכללם הבנק. טרם ניתנה החלטת בית המשפט בבקשה להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית. לפי הערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת משפטית שנתקבלה, סיכויי התובעים להצליח בתביעתם הינם קלושים. לפיכך, לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים בגין תביעה זאת.

ו. בחודש אפריל 2003 הוגש לבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד הבנק, לתשלום סך של 12 אלפי שקלים חדשים ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית לתשלום סך כולל של 300 מיליוני שקלים חדשים לקבוצת תובעים אותם מבקשים התובעים לייצג. לטענת התובעים, על הבנק להשיב להם אישית ולקבוצה כולה חיובים אשר נרשמו, ב-7 השנים שקדמו למועד הגשת התביעה בחשבונות המסווגים על ידי הבנק כ"לקוחות משפטיים" בגין "גזברות" ו"יומן", אותם אין הבנק רשאי לגבות בשל אי גילוי נאות מצד הבנק של מהות אותם חיובים. התובעים מבקשים לעצמם, בנוסף לסכום התביעה, שכר עבור טרחתם בהגשת התביעה ושכר לבאי כוחם.

בחודש אפריל 2005 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת התובעים להכיר בתביעתם כתביעה ייצוגית. בחודש יוני 2005 הגישו התובעים ערעור על החלטה זו. ביום 10 באוקטובר 2007 פסק בית המשפט העליון בערעור, וקבע כי לאור חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 ("החוק החדש"), שנחקק לאחר פסק הדין של בית המשפט המחוזי בעניין זה, התקבל הערעור כפי שיפורט להלן. בית המשפט העליון בפסק דינו החזיר את הדיון לבית המשפט המחוזי כדי שזה ישקול אם יש מקום לעשות שימוש בהוראה המסמיכה את בית המשפט, בין

היתר, לשקול החלפת או הוספת תובע מייצג. עוד פסק בית המשפט העליון כי הבנק רשאי להשמיע בפני בית המשפט המחוזי בדיון שיחזור טענות לשינויים שחלו לאחר פסק הדין של בית המשפט המחוזי באפריל 2005 וכן, קבע כי נשמרות לבנק טענותיו לערעור אם וככל שיהא צורך בכך.

בנסיבות אלה, אם יימצא תובע חלופי העומד בדרישות החוק החדש, תאושר הבקשה ותוגש התובענה כתובענה ייצוגית וייפסק תגמול לתובע שייבחר כתובע מייצג ושכר טרחה לבאי כוחו. אולם, לאור קביעת בית המשפט המחוזי בפסק דינו מאפריל 2005, כי הסעד שהיה מעניק לו אושרה התובענה כייצוגית, היה סעד המורה לבנק לתקן את ספריו באופן, שיבוטלו חיובים שאינם בהתאם לפסק הדין, וכן יורה לבנק לספק מידע ללקוחות בטיפול משפטי על חשבונותיהם בבנק, הרי שהחשיפה לבנק הנה לעלויות הכרוכות בביצוע הוראותיו של בית המשפט ולא לסעד כספי מעבר לתשלום שכר לתובע ובאי כוחו, כאמור לעיל. הבנק מקיים את הוראות פסק הדין מאפריל 2007 ממועד קבלת פסק הדין ואילך. אשר על כן, בנסיבות אלה, להערכת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכון לסעדים נוספים לתובע קלוש, ולכן לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים.

ז. בחודש מרץ 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בנצרת תובענה ובקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית נגד בנק טפחות (להלן: "התביעה"). התביעה, אשר הוגשה מטעם לווים של בנק טפחות, הוגשה בסכום מוערך כולל של כ-69 מיליוני שקלים חדשים. הטענה בתביעה היא שבנק טפחות חייב בריבית פיגורים עודפת מעבר למותר על פי החוק, וכן חייב בעמלה במקרים שבהם הוראת הקבע של ההחזר השוטף של ההלוואה שנטלו הלווים מבנק טפחות לא כובדה. לטענת התביעה יש לראות גם עמלה זו כריבית פיגורים כך שעמלה זו יחד עם ריבית הפיגורים שבנק טפחות מחייב בגין תקופת הפיגורים מהווים חריגה מתקרת ריבית הפיגורים המותרת, על פי חוק הריבית, התשי"ז-1957 וחקיקת המשנה על פיו.

בנק טפחות הגיש לבית המשפט בקשה למחיקה על הסף של הבקשה להכיר בתובענה כתביעה ייצוגית. בית המשפט המחוזי קיבל את בקשת הבנק ומחק את התביעה. בחודש אוגוסט 2005 הגישו התובעים ערעור על החלטה זו לבית המשפט העליון. ביום 14 בינואר 2007 החליט בית המשפט העליון במסגרת הערעור, למחוק על הסף את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, והורה לצדדים להגיש את עמדתם ביחס לשאלת השלכותיו של חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, על ההליך בתיק זה. התיק נדון ביום 2 במאי 2007 בבית המשפט העליון, ובעקבות הדיון התקבלה החלטת בית המשפט העליון מיום 9 במאי 2007 לפיה הטיפול בערעור זה יותלה עד להכרעת בית המשפט בתביעה על בסיס עילה זהה כנגד הבנק, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה על ידי חלק מן התובעים בהליך הנוכחי, בחודש יוני 2006 והמפורטת בסעיף 15. יד. להלן. עוד נקבע בהחלטה כי אם יוגש ערעור על

ההחלטה שתקבל בתביעה הזוהי המתנהלת בבית המשפט המחוזי בחיפה, לכשתינתן החלטה כאמור, ניתן יהיה לדון בשני הערעורים יחד.
להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי הערעור, התביעה והבקשות לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית, הינם בגדר "אפשרי". להערכת הנהלה, כוללים הדוחות הכספיים הפרשה נאותה.

ח. בחודש אוקטובר 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה כנגד הבנק וכנגד בנק טפחות וכן בקשה לאשר אותה כתביעה ייצוגית.

בהתאם לנטען בכתב התביעה ובבקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, התובעים טוענים, כי מנייתיהם נרכשו מהם בכפיה ובשווי נמוך משווי ההוגן של המניות, במסגרת הליך הצעת הרכש שפרסם הבנק ביום 24 ביוני 2004, לרכישת מניות בנק טפחות, אף שאחד התובעים נענה, חלקית, להצעת הרכש. לפיכך, עתרו התובעים, בין היתר, לקבל סעד של הערכה לפי סעיף 338 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
בהצעת הרכש, הציע הבנק לרכוש מציבור המחזיקים במניות בנק טפחות את כלל מנייתיהם, אשר מספרן עמד על 6,909,842 מניות, תמורת סכום של 49.5 שקלים חדשים למניה (לאחר תיקון הצעת הרכש).

נכון למועד הצעת הרכש, שוויו המאזני של הונו העצמי של בנק טפחות עמד על כ-2.06 מיליארדי שקלים חדשים, ושווי של בנק טפחות, הנגזר מהמחיר למניה לפיו התבצעה הצעת הרכש, היה כ- 2.4 מיליארדי שקלים חדשים. השווי הגלום בהצעת הרכש הסתכם בכ-118% מהונו העצמי (החשבוני) של בנק טפחות, ליום 31 במרץ 2004.
לטענת התובעים, סכום תביעתם האישית עומד על סך של כ-171 אלפי שקלים חדשים, ועבור כלל התובעים אותם הם מבקשים לייצג, סכום התביעה מוערך על ידם בסך של כ-2,149 מיליוני שקלים חדשים.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת מומחה כלכלי שניתנה לבקשת הבנק ועל חוות דעת היועצים המשפטיים בתיק, וכן נוכח טענות התובעת, לדוגמא, כי שווי של בנק טפחות הוא כ-17.7 מיליארדי שקלים חדשים, סכום בלתי סביר וחסר כל פרופורציה לשוויים של בנקים בישראל, הסיכוי שהתביעה תתקבל הינו קלוש, ולפיכך לא בוצעה בגינה הפרשה בדוחות הכספיים.

ט. בחודש מרץ 2005, הוגשה כנגד הבנק, לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תובענה על סך של 6 מיליוני שקלים חדשים ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית בסכום הנע בין 50 מיליוני שקלים חדשים, נזק ישיר מהפירעון הכפוי של הלוואות במטבע חוץ, כמפורט להלן, לבין 500 מיליוני

שקלים חדשים, הכוללים תוספת בגין נזקים לכאורה אשר נוצרו כתוצאה מהנזק הראשוני (להלן: "התביעה").

התביעה הומצאה לבנק בסוף חודש יוני 2005. לטענת התובע, הבנק ביצע פירעון כפוי של הלוואות במטבע חוץ, בטרם סיום תקופת ההלוואה, בניגוד להוראת הלקוח, בשיאו של הפיחות הזמני בשקל בסתיו 1998, כאשר חודשים ספורים לאחר מכן, השקל התייצב, יוסף וחזר לשערים המקוריים. לטענת התובע, כתוצאה מהפירעון הכפוי של הלוואותיו, נוצרה יתרת חוב בחשבונו, שהובילה למניעת ביצוע פעולות בחשבונו, ולהגדלת נזקו.

בחודש אוקטובר 2005, הגיש הבנק תגובה לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. בהתאם להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת משפטית שנתקבלה, סיכוי התביעה והבקשות לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית הינם בגדר "אפשרי". להערכת הנהלת הבנק, כוללים הדוחות הכספיים הפרשה נאותה.

י. בחודש אפריל 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה בסכום של 100 מיליוני שקלים חדשים, בגין נזקים לכאורה שנגרמו לתובעים, כתוצאה ממצג שווא לכאורה שהוצג להם על ידי עובדת סניף גבעתיים של הבנק, שפוטרה מאז מעבודתה בבנק. לטענת התובעים, הפקידו בבנק במהלך השנים סכומי כסף גבוהים בסך מיליוני שקלים, וביצעו פעולות השקעה רבות באפיקי השקעה מגוונים, בעיקר על ידי קשר טלפוני יום-יומי עם עובדת סניף הבנק, אשר ביצעה הוראותיהם ודיווחה להם על ביצוע ההוראות ועל היתרות בחשבונותיהם. התובעים טוענים כי על פי דיווחי עובדת סניף הבנק אשר טיפלה בחשבונותיהם, בסוף שנת 2003 הגיעו היתרות בחשבונותיהם לסך של 91 מיליוני שקלים חדשים.

בהסתמך על מידע זה, התקשרו התובעים לטענתם בהסכם לרכישת בית בעלות של למעלה מ-10 מיליוני שקלים חדשים. ואולם, טוענים התובעים, בדיעבד ולאחר כריתת הסכם רכישת הבית, גילו כי הדיווחים שמסרה להם עובדת הבנק היו שקריים וכי בפועל לא בוצעו בחשבונותיהם פעולות השקעה, ולמעשה בחשבונות קיימת יתרת חובה. משכך, נגרמו לתובעים לטענתם נזקים כבדים, והסכום הנתבע על ידם מורכב מהיתרה האחרונה שדווחה להם כי קיימת בחשבונותיהם בבנק, בסך של 91 מיליוני שקלים חדשים, מהנזקים שנגרמו להם בגין ביטול הסכם רכישת הבית ומנזק נטען של עוגמת נפש.

בחודש יולי 2006 הגיש הבנק כתב הגנה, ובו טען, בין היתר, כי התובעים לא מסוגלים היו לפרט ואף לא הוכיחו אילו הוראות השקעה ניתנו על ידם, ובפועל לא בוצעה בחשבונות התובעים ולו פעולת השקעה אחת בשוק ההון בתקופה הנטענת, וממילא לא נצטברו בחשבונותיהם היתרות הנטענות. עוד טען הבנק, כי התשובות הנטענות על ידי התובעים - העומדות על אלפי אחוזים,

בקצב צמיחה של למעלה מ-30 מיליוני שקלים חדשים לשנה - הינן בלתי סבירות ובלתי מתקבלות על הדעת, קל וחומר עבור משקיעים אשר אינם בעלי מומחיות בתחום וכאשר ההון העצמי ההתחלתי של התובעים בבנק הסתכם בסך של כ-150 אלפי שקלים חדשים בלבד.

כמו כן, טוען הבנק כי הדיווחים אשר ניתנו לתובעים על ידי עובדת הבנק לגבי סכומי העתק אשר נצטברו בחשבונותיהם, ככל שניתנו דיווחים כאלה, אף הם אינם הגיוניים ואינם סבירים בעליל, וניתנו על דעתה של עובדת הבנק בלבד, תוך הצגת מצגי שווא וביצוע מעשי מרמה והוואה ללא הסכמתו של הבנק, ללא ידיעתו, ומבלי שיכול היה למנוע זאת באמצעים הסבירים העומדים לרשותו.

לפי הערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, בהתחשב בהלכה התקדימית שנפסקה על ידי בית המשפט העליון בעניין דומה זה מכבר, אשר לפיה אין לראות באישורי היתרות הכוזבים התחייבות חוזית מחייבת של הבנק, ונכח התמיהות הרבות אשר מעלה גרסת התובעים - בין היתר באשר לתשואות הבלתי סבירות אשר לטענת התובעים הצטברו בחשבונותיהם - סיכויי התובעים להצליח בתביעתם הינם קלושים. לפיכך, לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים בגין תביעה זאת.

יא. בחודש אפריל 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה בסכום של 50 מיליוני שקלים חדשים, כנגד הבנק ומספר נושאי תפקידים בבנק, בגין נזקים לכאורה שנגרמו לתובע כתוצאה מאי העמדת אשראי אשר הובטח לו לכאורה, ובגין אי מתן אישור לעריכת משכנתא מדרגה שנייה לטובת בנק אחר, כפי שהובטח לו לכאורה, פעולות אשר לטענתו הביאו לקריסתו הכלכלית והנפשית.

הבנק הגיש כתב הגנה בחודש ספטמבר 2006, בו טען כי דינה של התביעה להידחות על הסף, הן מפני שטענות התובע משוללות כל יסוד ואינן מהוות עילת תביעה, והן מחמת התיישנות עילת התביעה.

בית המשפט המחוזי קיבל את טענות הבנק וביום 6 בפברואר 2007 דחה את התביעה על הסף מחמת התיישנות. התובע הגיש ערעור על כך לבית המשפט העליון, ביום 14 בפברואר 2007. במסגרת הליכי הערעור, נדחתה בקשת התובע לפטור מאגרה ומהפקדת ערבון על ידי רשם בית המשפט העליון. התובע הגיש ערעור על החלטה זו, טרם ניתנה החלטה בערעור. להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, נוכח פסק דינו של בית המשפט המחוזי כי עילת התביעה התיישנה ולאור העובדה כי טענות התובע הן, כאמור, משוללות כל יסוד, סיכויי התובע להצליח בתביעתו הינם קלושים. לפיכך, לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים בגין תביעה זאת.

יב. בחודש אפריל 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה בסכום של 183 מיליוני שקלים חדשים, כנגד הבנק וכנגד בנק הפועלים בע"מ, כתוצאה מאי העמדת אשראי אשר הובטח לתובעים, שגרם לקריסתם לכאורה. רשם בית המשפט המחוזי דחה את בקשת התובעים לפטור מאגרת בית משפט. התובעים הגישו ערעור על החלטת הרשם לפטור מאגרה לבית המשפט המחוזי.

לבקשת הבנק, ניתן פסק דין הדוחה את תביעת התובעים בשל אי תשלום אגרת בית המשפט על ידי התובעים. יחד עם זאת קבע בית המשפט כי בשל העובדה שהוגש ערעור בעניין האגרה, אזי אם יתקבל הערעור שהגישו התובעים, יבוטל פסק הדין. ביום 28 במרץ 2007 נדחה ערעורם של התובעים על ידי בית המשפט המחוזי, והם הגישו ביום 3 במאי 2007 בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, במסגרתה אף ביקשו פטור מתשלום אגרה ומהפקדת ערבון. טרם ניתנה החלטה בנושא.

לפי הערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התובעים להצליח בבקשת רשות הערעור על בקשתם לפטור מאגרה, שנדחתה על ידי שתי ערכאות קודם לכן, הינם קלושים. גם אם יתקבל ערעור התובעים, סיכויי התובעים להצליח בתביעתם, לגופו של עניין, הינם קלושים, הואיל וטענותיהם אינן מגלות עילת תביעה, ואף ניתן כאמור פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי הדוחה את תביעתם. לפיכך, לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים בגין תביעה זאת.

יג. בחודש יוני 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה נוספת על ידי אותם תובעים, כמפורט בסעיף הקודם, בסכום של 108 מיליוני שקלים חדשים. התביעה הוגשה כנגד הבנק וכנגד נושא תפקיד בבנק, כתוצאה מאי העמדת אשראי אשר הובטח להם לכאורה, ואשר גרמה לקריסה לכאורה של התובעים. בית המשפט המחוזי דחה את בקשת התובעים לפטור מאגרת בית משפט. התובעים הגישו ערעור על החלטת בית המשפט לפטור מאגרה.

לבקשת הבנק, ניתן פסק דין הדוחה את תביעת התובעים, בשל אי תשלום אגרת בית המשפט על ידי התובעים. יחד עם זאת קבע בית המשפט כי בשל העובדה שהוגש ערעור בעניין האגרה, אזי אם יתקבל הערעור שהגישו התובעים, יבוטל פסק הדין.

ביום 3 במאי 2007 הגישו התובעים בבקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, במסגרתה אף ביקשו פטור מתשלום אגרה ומהפקדת ערבון. טרם ניתנה החלטה בנושא.

לפי הערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התובעים להצליח בבקשת רשות הערעור על בקשתם לפטור מאגרה, שנדחתה על ידי שתי ערכאות, הינם קלושים. גם אם יתקבל ערעור התובעים, סיכויי התובעים להצליח בתביעתם, לגופו של

עניין, הינם קלושים, הואיל וטענותיהם אינן מגלות עילת תביעה, ואף ניתן כאמור פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי הדוחה את תביעתם. לפיכך, לא בוצעה הפרשה בדוחות הכספיים בגין תביעה זאת.

יד. בחודש יוני 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של כ-57 מיליוני שקלים חדשים, כנגד הבנק, בגין חיוב לווים אשר הלוואותיהם (הלוואות צמודות מדד) מצויות בפיגור ונושאות ריבית פיגורים, ששיעורה עולה לכאורה על השיעור הקבוע בחוק הריבית תשי"ז-1957 ובצו הריבית שהותקן על פיו. לטענת התובעים, סעיף הפיגורים בהסכם ההלוואה, הקובע כי בעת פיגור יעמיד הבנק ללוים הלוואה בלתי צמודה, הינו בלתי חוקי לכאורה, בהיותו סותר את צו הריבית. עוד טוענים התובעים כי חיובם בעמלה בגין אי כיבוד הוראת הקבע, בנוסף לריבית הפיגורים, הינו שלא כדין לכאורה, בהיות עמלת אי כיבוד הוראת קבע ריבית פיגורים לכל דבר ועניין.

הבנק הגיש בקשה לסילוק בקשת התובעים לאישור התביעה כתובענה ייצוגית על הסף, והתובעים הגישו את תשובתם לבקשת הבנק. ביום 12 בנובמבר 2006 הגיש הבנק את תגובתו לתשובת התובעים. בנוסף, הגישו התובעים ביום 23 בנובמבר 2006 "הודעת עדכון" לבית המשפט, בה טענו, בין היתר, כי הבנק העלה בחודש נובמבר 2006 את עמלת אי כיבוד הוראת קבע בעשרות אחוזים. בשלב זה, טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התביעה והבקשות לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית הינם בגדר "אפשרי". להערכת הנהלה, כוללים הדוחות הכספיים הפרשה נאותה.

ט"ו. בחודש יוני 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של 233 מיליוני שקלים חדשים, כנגד מדינת ישראל - אגף ההוצאה לפועל, כל המערכת הבנקאית, חברות הביטוח וקופות הגמל.

התובעים טוענים כי בהיותם זוכים על פי פסקי דין, פתחו תיקים נגד חייבים שונים בלשכת ההוצאה לפועל, ובמסגרתם הטילו עיקולים שונים באמצעות לשכת ההוצאה לפועל על נכסים שונים הנמצאים בידי צד שלישי (הבנקים, חברות הביטוח וקופות הגמל), אולם אלה, לטענתם, מסרו להם מידע חלקי, מטעה ולוקה בחסר, בהיותם בלתי ערוכים לכאורה למתן תשובות באמצעות המדיה האלקטרונית, למרות שגבו מהזוכים (התובעים) תשלום בגין כל תשובה, שלא כדין לטענתם.

הנתבעים, ביניהם הבנק, הגישו בקשה לסילוק על הסף של הבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית, והתובעים הגישו את תשובתם לבקשה לסילוק על הסף. הבנק הגיש את תגובתו לתשובת התובעים האמורה ביום 1 באפריל 2007, ודיון בבקשה נקבע לחודש יוני 2007. טרם הוגשה תגובת המשיבים, ביניהם הבנק, לבקשה לאישור התובענה הייצוגית לגופו של עניין, זאת לאחר שהוחלט על ידי בית המשפט ביום 19 בנובמבר 2006 כי הנתבעים יגישו תגובותיהם רק לאחר מתן החלטה בשאלות סילוק הבקשה על הסף. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התביעה והבקשות לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית הינם בגדר "אפשרי". להערכת ההנהלה, כוללים הדוחות הכספיים הפרשה נאותה.

ט"ז. בחודש יולי 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של מעל 2.5 מיליוני שקלים חדשים, כנגד הבנק, בגין חיוב לקוחות הבנק בעמלות דמי ניהול פיקדון ניירות ערך, כהגדרתן בתעריפון העמלות של הבנק, בסכומים הגבוהים מאלה להם זכאי הבנק, על פי תעריפיו שלו עצמו, וזאת שלא כדין לכאורה.

ביום 10 בינואר 2007, הגיש הבנק תגובה לבקשת אישור התביעה כתובענה ייצוגית. בתגובה טוען הבנק, כי לא רק שטענות התובע עומדות בניגוד גמור לאמור בתעריפון הבנק, אלא הן אף עומדות בניגוד להיגיון ולשכל הישר. עוד טוען הבנק, כי למבקש אין עילת תביעה ולו לכאורה, קל וחומר שאין לו כל בסיס לתביעה אישית כנגד הבנק. כמו כן, טוען הבנק כי על פניה, התובענה איננה מתאימה להתברר כתובענה ייצוגית, וכי המבקש לא עמד אף לא באחד מתנאי הסף אשר בהם הוא נדרש לעמוד על פי חוק תובענות ייצוגיות, על מנת שבקשתו לתביעה ייצוגית תתקבל.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכוי לקבלת התביעה והבקשה לאשרה כתביעה ייצוגית הינו קלוש, ועל כן לא נערכה בגינה הפרשה בדוחות הכספיים.

י"ז. בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בבאור 16 להלן, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך כ-104 מיליוני שקלים חדשים.

16. כנגד הבנק תלויות בקשות לאישור תביעות ותובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, ועתירות לבג"צ, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

א. עניינים הנוגעים לפעילות הקבוצה בתחום הביטוח:

1) נגד הבנק ונגד בנקים נוספים הפועלים בתחום המשכנתאות תלויות ועומדות בבתי המשפט המחוזי והעליון שתי בקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות, על סך כולל של למעלה ממיליארד וחצי שקלים חדשים. לא ננקב סכום ספציפי הנתבע מכל בנק. בבקשה הראשונה, התביעה בבית המשפט העליון היא לאחר שבית המשפט המחוזי קבע בתביעה האחת שיש לדון בה כסעד הצהרתי לפי תקנה 29 מתקנות סדר הדין האזרחי, ולא במתכונת של תביעה ייצוגית. בית המשפט העליון קבע, בתיק אחר, כי תקנה 29 אינה יכולה לשמש כבסיס להגשת תובענה ייצוגית במובנה כיום.

ביום 1 בספטמבר 2005 אישר בית המשפט העליון הלכה זו מחדש, במסגרת הליך של דיון נוסף. בנוסף, יצוין כי במסגרת ההליכים בבית המשפט העליון נטען כנגד הבנק אף לקיומן של עילות מכח חוקים נוספים.

הבקשה השניה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית נתמכת על ידי תצהיר של לווה של בנק אחר אשר ביקש למחוק את שמו כתובע או להחליפו בתובע ייצוגי אחר. בית המשפט החליט שעל התובעים להגיש את התביעה עם שם של תובע ייצוגי אחר. התובעים הציעו חליף אחר, ובדיון בבית המשפט המחוזי נקבע כי הבקשה להחלפת תובע תעוכב עד להכרעת בית המשפט העליון בערעורים העומדים ותלויים באותו תיק.

ביום 4 בינואר 2004 החליט בית המשפט המחוזי בתובענה נשוא הבקשה השנייה, כי אם תוך ששה חודשים לא ינתן פסק דין בבית המשפט העליון לגבי תקנה 29, כאמור לעיל, יחודש הדיון בתיק זה. טרם נקבע מועד לדיון. בעקבות החלטת בית המשפט העליון בדיון הנוסף כאמור, הגישו התובעים לבית המשפט בקשה לחידוש הדיון בתיק זה.

בתובענות נטען, בעיקר, כי הבנקים גבו עמלות בגין ביטוח נכסים וביטוח חיי לווים ועסקו בתווך בעסקאות ביטוח שלא כדין, כי שיעורי העמלות שגבו הבנקים למשכנתאות הינם מופרזים וכי הבנקים והמבטחים שותפים לקרטל הגורם לתשלום פרמיות ביטוח גבוהות יותר מהפרמיות אותן היו משלמים עבור פוליסות דומות בתנאי שוק חופשי. הבנקים מכחישים את כל טענות התובעים וטוענים כי אין ממש בטענות. בין היתר, טוענים הבנקים כי פעלו כדין, הן לגבי גביית העמלות, הן לגבי שיעורן של עמלות אלה. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, בשלב זה לא ניתן להעריך אם התביעות תוכרנה כתביעות ייצוגיות וכן את סיכויי התביעות.

(2) המפקח על הביטוח הודיע לחברות הביטוח, במכתבו מיום ה-20 באוגוסט 2003, כי בכוונתו לאשר תעריפי ביטוח בפעילות הבנקים למשכנתאות, במישרין או באמצעות חברות בנות, בתחום תיווך ביטוח מבנים אגב מתן הלוואות משכנתא, כך, ששיעור הנזקים המזערי שהיה בשנת 2003 בשיעור של 57% יעלה בהדרגה החל משנת 2004 ועד לשיעור של 70% משנת 2008 ואילך. שיעור הנזקים המזערי יחושב על בסיס הפרמיה נטו המשולמת למבטחי המשנה.

שיעור הנזקים, משמעו אותו החלק של הפרמיה המשולם למבטח המשנה, אחר ניכוי העמלות המועברות לחברות הביטוח ולבנקים (באופן ישיר או באמצעות סוכנויות הביטוח), כך שהעלאה של שיעור הנזקים מקטינה את חלק הפרמיה המהווה את העמלה של הבנק ושל חברות הביטוח בגין הביטוח.

עד למועד דוחות כספיים אלה, לא הייתה לשינוי האמור השפעה מהותית על הכנסות הבנק ממכירת ביטוח. להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הנחות ופרמטרים שונים אשר ייתכן שישתנו בעתיד, והכוללים בין היתר את הפרמיה הנגבית מהלקוחות, את הפרמיה נטו המשולמת למבטחי המשנה ואת היקף תיק האשראי המבטוח, השפעת השינוי האמור על ההיקף השנתי של הכנסות הבנק עד שנת 2008 אינה צפויה לעלות על 19 מיליוני שקלים חדשים.

(3) ביום 17 בפברואר 2005 הודיעו המפקח על הביטוח והמפקח על הבנקים על מדיניותם בנושא "שיווק ביטוח חיים וביטוח מבנה אגב הלוואה לדיר על ידי תאגיד בנקאי", וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2005. הבנק קיבל ארכה להפעלת ההסדר החדש, עד ליום 30 בנובמבר 2005. על פי המדיניות החדשה, תאגיד בנקאי יהיה רשאי להקים בסניפיו עמדות שיווק לא מאוישות לשם מכירת ביטוח אגב הלוואה לדיר, ללקוח שקיבל מאותו תאגיד הלוואה לדיר. עמדות השיווק יופרדו בצורה ברורה משאר עיסוקיו של התאגיד הבנקאי ויופעלו רק באמצעים טכנולוגיים. בהתאם לכך, החל מיום 1 בדצמבר 2005 שיווק הביטוח נעשה על ידי סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, שפעילותה מופרדת מפעילות הבנק ומוגבלת רק לתיווך בביטוח מבנה, לרבות נזקי מים, ולביטוח חיים אגב הלוואה על ידי הבנק בלבד. על פי הוראות המפקח על הביטוח, עובדי הבנק לא יכולים לשמש כעובדי סוכנות ביטוח או לפעול מטעמה. ההסדר החדש יחול רק על פוליסות חדשות ולא יחול על תיק RUN OFF של הלווים המבוטחים באמצעות הבנקים למשכנתאות.

ההסדר החדש מגביר את התחרות בתחום שיווק הביטוחים אגב רכישת דירה, ולפיכך עלול לגרום לירידה הדרגתית בהכנסות הבנק מביטוחים. הבנק נערך להתמודדות עם התחרות הגדלה בענף. כך לדוגמה, המעבר מתעריפים אחידים לתעריפים דיפרנציאליים, המאפשר לבנק להציע תעריפים אטרקטיביים לקבוצות לווים ובמיוחד ללווים צעירים.

בכל מקרה, מאחר שההסדר חל רק על הלוואות חדשות הניתנות החל מיום 1 בדצמבר 2005, הירידה בהכנסות למועד הדוחות הכספיים אינה משמעותית, ולהערכת הבנק לא תהיה משמעותית גם בשנים הקרובות.

4) הכנסות הבנק וחברה מאוחדת שלו העוסקות בתחום הביטוח, הסתכמו כדלהלן (במיליוני שקלים חדשים):

תקופה	מבטוח חיים	מבטוח נכסים
ינואר-ספטמבר 2007	55	31
ינואר-ספטמבר 2006	54	34
שנת 2006	73	45

ב. בחודש דצמבר 2006, הוגשה לבית משפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של 150 מיליוני שקלים חדשים, כנגד הבנק, בגין הפחתת ריבית על פיקדונות, בניגוד לכאורה למנגנון הטבה שהובטח לתובע במועד פתיחת חשבונות הפיקדון, וזאת מבלי ליידעו מראש ומבלי לאפשר לו להחליט האם הוא מעוניין לחדש את פיקדונותיו בריבית המופחתת. לחילופין טוען התובע כי גם אם מנגנון ההטבה האמור פקע במועד חידוש הפיקדון, הרי שהיה על הבנק להודיע ולהתריע על כך בפניו טרם חידוש הפיקדון. התובע מבסס את תביעתו על סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) תשמ"א-1981, לפיו קיים איסור על תאגיד בנקאי להטעות לקוח בכל עניין מהותי למתן שירות ללקוח.

ביום 21 בפברואר 2007 הגיש הבנק תגובה לבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, בה העלה טענות מקדמיות לסילוק על הסף, ביניהן היעדר עילת תביעה אישית של המבקש כנגד הבנק, טענת התיישנות וטענה בדבר טעות יסודית בבסיס התביעה. לגופו של עניין, טען הבנק כי הן המבקש והן התובענה אותה הוא מבקש להגיש כתובענה ייצוגית, אינם עומדים בתנאים המקדמיים המצטברים לאישור התובענה הייצוגית הקבועים בחוק ומשכך דינה להידחות. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, ובהתחשב בשלב המוקדם בו נמצא הטיפול בתביעה, לא ניתן עדיין להעריך את סיכויי התביעה והבקשה לאשרה כתביעה ייצוגית.

17. בחודש דצמבר 2002 הגיש המפקח על הבנקים בבית הדין לחוזים אחידים בקשה נגד בנק טפחות לבטל או לשנות סעיפים בנוסח הערבות שבנק טפחות מנפיק על פי חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן: "החוק"), בטענה שיש בערבות תנאים מקפחים. כן מבקש המפקח להחיל את ביטול הסעיפים או את השינוי בהם גם על ערבויות שהונפקו לפני מועד מתן החלטת בית הדין ואשר טרם בוצעו במלואן.

הבנק הגיע להסדר עם המפקח על הבנקים, על פיו יתוקן נוסח הערבות שהבנק מנפיק על פי חוק מכר (דירות) (הבטחת השקעות של הוכשי דירות) התשל"ה – 1974. הסדר זה קיבל באוקטובר 2007 תוקף של פסק דין בבית הדין לחוזים אחידים.

18. החל מיום 1 ביולי 2004 נכנס לתוקף הסכם חדש לתקופה של שנתיים בין בנק טפחות דאז לבין הממשלה, אשר על פיו בגין הלוואות שתינתנה החל מיום 1 ביולי 2004 יחול שיעור עמלה שנקבע על פי מכרז שערך משרד האוצר בהשתתפות הבנקים למשכנתאות, הנמוך באופן משמעותי משיעור העמלה בגין הלוואות שניתנו עד ליום 30 ביוני 2004.

בהתאם למכתב מהאוצר מיום 13 במאי 2007, הוארך תוקף ההסכם עד ל- 30 ביוני 2008. הירידה המתמשכת של שיעורי העמלות על הלוואות חדשות תביא לירידה הדרגתית במהלך 15 השנים הבאות של השיעור הממוצע של עמלות הגבייה שמקבל הבנק בגין התיק הממשלתי. בעקבות זאת תמשך בשנים הבאות ההקטנה הדרגתית בהכנסות הבנק מפעילות זו.

הכנסות הבנק בגין פעילות זו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2007 בכ-73 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה לכ-78 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד ולכ-104 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2006.

נספח 1- רווח מאוחד מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

(במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2006	2007	2006	2007	
(בלתי מבוקר)				
				א. בגין נכסים (1)
2,760	3,490	676	1,275	מאשראי לציבור
15	(1)	6	-	מאשראי לממשלה
(4)	121	(7)	(29)	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(124)	(58)	(139)	(360)	מפיקדונות בבנקים
108	211	(24)	10	מאיגרות חוב
2,755	3,763	512	896	
				ב. בגין התחייבויות (1)
(1,596)	(2,010)	(282)	(301)	על פיקדונות הציבור
(22)	(17)	(7)	(6)	על פיקדונות מהממשלה
(5)	(40)	(3)	(2)	על פיקדונות מבנק ישראל וממזומנים
(195)	(217)	(40)	(74)	על פיקדונות מבנקים
(242)	(384)	(70)	(242)	על איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(2,060)	(2,668)	(402)	(625)	
				ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור
(1)	2	-	1	חוסר האפקטיביות של גידור שווי הוגן
475	(166)	302	84	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (2)
52	310	31	95	הכנסות נטו בין מכשירים נגזרים אחרים
526	146	333	180	
				ד. אחר
64	62	21	19	עמלות מעסקי מימון
				הכנסות מימון מגביית ריבית פיגורים מהלוואות
34	31	16	11	לבדודים
47	92	15	37	הכנסות ריבית בגין חובות בעייתיים
				רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב זמינות
4	3	(2)	(19)	למכירה, נטו
67	110	8	33	הכנסות מימון אחרות
(2)	(20)	(2)	(9)	הוצאות מימון אחרות
214	278	56	72	
				סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,435	1,519	499	523	
				מזה: הפרשי שער, נטו
(14)	(12)	(12)	(8)	
				ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון
10	35	(16)	4	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א')

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

נספח 2 - הפרשה לחובות מסופקים (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מידע על הפרשה לחובות מסופקים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
הפרשה ספציפית (1) (4)				הפרשה ספציפית (1)				
הפרשה	לפי עומק	הפיגור	סך הכל	הפרשה	לפי עומק	הפיגור	סך הכל	
נספח (2)	אחרת	אחרת	נספח (2)	נספח (2)	אחרת	אחרת	נספח (2)	
2,789	210	1,847	732	2,906	186	1,911	809	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (4)
150	6	70	74	127	-	63	64	הפרשות בתקופת החשבון
(89)	(18)	(22)	(49)	(62)	(4)	(11)	(47)	הקטנת הפרשות
61	(12)	48	25	65	(4)	52	17	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(28)	-	(28)	-	(40)	-	(40)	-	מחיקת חובות
2,822	198	1,867	757	2,931	182	1,923	826	יתרת הפרשה לסוף התקופה
114	-	114	-	97	-	97	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נכתה
								מסעיף אשראי לציבור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007				
הפרשה ספציפית (1) (4)				הפרשה ספציפית (1)				
הפרשה	לפי עומק	הפיגור	סך הכל	הפרשה	לפי עומק	הפיגור	סך הכל	
נספח (2)	אחרת	אחרת	נספח (2)	נספח (2)	אחרת	אחרת	נספח (2)	
2,657	212	1,820	625	2,867	192	1,870	805	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (4)
54	-	(4)	58	-	-	-	-	השפעת הנחיות חדשות (3)
378	7	177	194	392	-	194	198	הפרשות בתקופת החשבון
(191)	(21)	(50)	(120)	(214)	(10)	(27)	(177)	הקטנת הפרשות
241	(14)	123	132	178	(10)	167	21	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(76)	-	(76)	-	(114)	-	(114)	-	מחיקת חובות
2,822	198	1,867	757	2,931	182	1,923	826	יתרת הפרשה לסוף התקופה
114	-	114	-	97	-	97	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נכתה
								מסעיף אשראי לציבור

- (1) בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.
- (2) בהלוואות אחרות לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.
- (3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (4) בחוזר שפרסם בנק ישראל ביום 1 בינואר 2006 נקבעו כללים בעניין אופן חישוב ההפרשה לחובות מסופקים בגין אשראי לדירור. לפרטים נוספים ראה באור 1 י"ד (3) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2006.
- (4) סווג מחדש.

נספח 2 - הפרשה לחובות מסופקים (בלתי מבוקר)

(במיליוני שקלים חדשים)

פרטים על הלוואות לדיור ואופן חישוב הפרשה הספציפית (1)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007						
סכום הפרשה ספציפית			מזה: סכום		יתרת אשראי	
סך הכל	אחרת	לפי עומק פיגור	בפיגור (4)	יתרת חוב (3)	מאזנית (2)	
						הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין
821	-	821	523	1,122	35,388	את הפרשה לפי עומק פיגור
19	14	5	34	125	2,404	הלוואות גדולות (5)
8	8	-	12	44	684	הלוואות אחרות
848	22	826	569	1,291	38,476	סך הכל
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (6)						
סכום הפרשה ספציפית			מזה: סכום		יתרת אשראי	
סך הכל	אחרת	לפי עומק פיגור	בפיגור (4)	יתרת חוב (3)	מאזנית (2)	
						הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין
753	-	753	465	1,165	33,211	את הפרשה לפי עומק פיגור
21	17	4	37	227	1,989	הלוואות גדולות (5)
8	8	-	8	20	620	הלוואות אחרות
782	25	757	510	1,412	35,820	סך הכל

- (1) לפרטים בדבר חוזר המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2006 לעניין אופן חישוב הפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור ראה באור 1 י"ד (3) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2006.
- (2) יתרת אשראי לדיור לאחר ניכוי יתרת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ויתרת הפרשה בגין ריבית פיגורים.
- (3) יתרת אשראי בעייתית (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת הפרשות.
- (4) כולל ריבית על סכום הפיגור וללא ניכוי יתרת הפרשות.
- (5) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על כ-801 אלפי שקלים חדשים (ב-30 בספטמבר 2006 - 795 אלפי שקלים חדשים).
- (6) סווג מחדש

נספח 3 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
ליום 30 בספטמבר 2007 (בלתי מבוקר)

(במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	במטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	לא צמוד מדד	צמוד מדד	
נכסים							
12,463	-	1,464	715	6,804	699	2,781	מזומנים ופיקדונות בבנקים
6,763	(3) 389	73	1,844	1,167	1,378	1,912	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או נרכשו
13	-	-	-	-	-	13	במסגרת הסכמי מכר חוזר
73,688	-	2,417	2,330	8,103	33,880	26,958	אשראי לציבור (2)
3	-	-	-	1	2	-	אשראי לממשלה
18	-	-	-	-	-	18	השקעות בחברות כלולות
1,205	1,205	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
2,727	45	71	43	228	280	2,060	נכסים אחרים
96,880	1,639	4,025	4,932	16,303	36,239	33,742	סך כל הנכסים
התחייבויות							
76,074	-	2,226	3,143	13,165	20,241	37,299	פיקדונות הציבור
4,357	-	120	117	878	1,706	1,536	פיקדונות מבנקים
522	-	-	-	41	256	225	פיקדונות הממשלה
6,357	-	-	-	-	6,357	-	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
4,124	150	148	82	111	588	3,045	התחייבויות אחרות
91,434	150	2,494	3,342	14,195	29,148	42,105	סך כל ההתחייבויות
5,446	1,489	1,531	1,590	2,108	7,091	(8,363)	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(1,505)	(1,452)	(748)	(5,480)	9,185	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(76)	(324)	(750)	-	1,150	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(11)	183	(279)	-	107	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
5,446	1,489	(61)	(3)	331	1,611	2,079	סך הכל כללי
-	-	(126)	(1,204)	2,267	-	(937)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	174	945	(313)	-	(806)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) הפרשה הכללית, המיוחדת והנוספת לחובות מסופקים נכתה באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

(3) כולל סך 308 מיליוני שקלים חדשים בגין מניות שנתקבלו להבטחת אשראי.

נספח 3 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
ליום 30 בספטמבר 2006 (בלתי מבוקר)

(במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	במטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
12,706	-	926	1,067	7,777	1,490	1,446	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5,759	(3) 380	78	1,786	1,404	398	1,713	ניירות ערך
69,428	-	2,461	1,752	8,532	33,623	23,060	אשראי לציבור (2) (4)
5	-	-	-	1	4	-	אשראי לממשלה
42	20	-	-	-	-	22	השקעות בחברות כלולות
1,252	1,252	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
2,134	52	60	29	234	172	1,587	נכסים אחרים
91,326	1,704	3,525	4,634	17,948	35,687	27,828	סך כל הנכסים
התחייבויות							
72,988	-	2,606	3,125	12,680	21,945	32,632	פיקדונות הציבור
4,485	-	95	75	838	1,740	1,737	פיקדונות מבנקים
586	-	-	-	44	324	218	פיקדונות הממשלה
4,846	-	-	-	-	4,846	-	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
3,346	180	49	44	124	311	2,638	התחייבויות אחרות (4)
86,251	180	2,750	3,244	13,686	29,166	37,225	סך כל ההתחייבויות
5,075	1,524	775	1,390	4,262	6,521	(9,397)	הפרש
-	-	(556)	(2,158)	(4,360)	(5,261)	12,335	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות) אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(105)	888	319	-	(1,102)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(31)	(107)	(199)	-	337	סך הכל כללי
5,075	1,524	83	13	22	1,260	2,173	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	31	888	11	-	(930)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	1,032	896	615	-	(2,543)	

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) ההפרשה הכללית, המיוחדת והנוספת לחובות מסופקים נוכחה באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

(3) כולל סך 252 מיליוני שקלים חדשים בגין מניות שנתקבלו להבטחת אשראי.

(4) סווג מחדש.

נספח 3 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
ליום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)

(במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	במטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	לא צמוד מדד	צמוד מדד	
							נכסים
10,797	-	1,024	897	6,484	1,127	1,265	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5,979	(3) 404	78	1,758	1,518	398	1,823	ניירות ערך
70,109	-	2,468	2,133	8,065	33,044	24,399	אשראי לציבור (2)
4	-	-	-	1	3	-	אשראי לממשלה
42	19	-	-	-	-	23	השקעות בחברות כלולות
1,293	1,293	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
2,487	46	70	42	341	142	1,846	נכסים אחרים
90,711	1,762	3,640	4,830	16,409	34,714	29,356	סך כל הנכסים
							התחייבויות
73,234	-	2,541	2,992	12,528	20,986	34,187	פיקדונות הציבור
3,073	-	127	91	1,067	1,645	143	פיקדונות מבנקים
560	-	-	-	43	296	221	פיקדונות הממשלה
5,067	-	-	-	-	5,067	-	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
3,710	166	102	45	136	289	2,972	התחייבויות אחרות
85,644	166	2,770	3,128	13,774	28,283	37,523	סך כל ההתחייבויות
5,067	1,596	870	1,702	2,635	6,431	(8,167)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(797)	(1,897)	(2,724)	(5,410)	10,828	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(69)	243	225	-	(399)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	61	7	(79)	-	11	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
5,067	1,596	65	55	57	1,021	2,273	סך הכל כללי
-	-	127	139	340	-	(606)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	276	551	1,188	-	(2,015)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) הפרשה הכללית, המיוחדת והנוספת לחובות מסופקים נוכחה באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים.

(3) כולל סך 317 מיליוני שקלים חדשים בגין מניות שנתקבלו להבטחת אשראי.

נספח 4 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	ניהול	בנקאות	בנקאות	עסקים	בנקאות	משקי
מאוחד	פיננסי	עסקית	מסחרית	קטנים	פרטית	בית
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
523	(12)	202	55	87	(136)	327
-	(7)	(63)	(36)	31	175	(100)
מחיצוניים						
בינמגזרי						
סך הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
523	(19)	139	19	118	39	227
273	12	20	6	74	31	130
הכנסות תפעוליות ואחרות						
796	(7)	159	25	192	70	357
סך הכנסות						
65	-	30	2	11	-	22
הפרשה לחובות מסופקים						
181	(17)	57	4	36	8	93
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
184	(14)	57	4	36	8	93
רווח (הפסד) נקי						

לשלה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	ניהול	בנקאות	בנקאות	עסקים	בנקאות	משקי
מאוחד	פיננסי (1)	עסקית (1)	מסחרית	קטנים (1)	פרטית (1)	בית (1)
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
499	29	220	51	111	(147)	235
-	(54)	(101)	(32)	-	195	(8)
מחיצוניים						
בינמגזרי						
סך הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
499	(25)	119	19	111	48	227
278	4	31	6	72	29	136
הכנסות תפעוליות ואחרות						
777	(21)	150	25	183	77	363
סך הכנסות						
61	-	22	1	12	-	26
הפרשה לחובות מסופקים						
161	(17)	49	3	26	10	90
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
162	(17)	49	3	26	10	91
רווח (הפסד) נקי						

(1) סווג מחדש.

נספח 4 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2007 (בלתי מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
1,519	(129)	687	162	288	(406)	917
-	76	(288)	(110)	43	528	(249)
מחיצוניים בינמגזרי						
סך הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
1,519	(53)	399	52	331	122	668
887	40	99	20	228	91	409
הכנסות תפעוליות ואחרות						
2,406	(13)	498	72	559	213	1,077
סך הכנסות						
178	-	77	6	54	-	41
הפרשה לחובות מסופקים						
528	(29)	181	8	69	21	278
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
761	(14)	186	9	108	73	399
רווח (הפסד) נקי						
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2006 (בלתי מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי (1)	בנקאות עסקית (1)	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים (1)	בנקאות פרטית (1)	משקי בית (1)
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
1,435	54	651	153	343	(412)	646
-	(143)	(294)	(99)	(16)	550	2
מחיצוניים בינמגזרי						
סך הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
1,435	(89)	357	54	327	138	648
899	18	79	16	238	101	447
הכנסות תפעוליות ואחרות						
2,334	(71)	436	70	565	239	1,095
סך הכנסות						
241	-	33	4	43	-	161
הפרשה לחובות מסופקים						
289	(66)	146	3	46	25	135
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
502	18	149	4	68	59	204
רווח נקי						
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי (1)	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית (1)
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
1,987	99	883	211	452	(562)	904
-	(175)	(393)	(139)	(16)	751	(28)
מחיצוניים בינמגזרי						
סך הכל רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
1,987	(76)	490	72	436	189	876
1,215	33	79	24	329	140	610
הכנסות תפעוליות ואחרות						
3,202	(43)	569	96	765	329	1,486
סך הכנסות						
305	-	60	6	65	-	174
הפרשה לחובות מסופקים						
427	(49)	156	20	56	32	212
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
643	36	159	20	79	65	284
רווח נקי						

(1) סווג מחדש